

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**AUDITO ATASKAITA
DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO
IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ,
BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO**

2017 m. liepos 14 d. Nr. A– 9

Pasvalys

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2015 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. KV-1
patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės
Kontrolės ir audito tarnybos
2016 m. veiklos planą ir
2016 m. liepos 15 d. pavedimą Nr. P–1

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė (grupės vadovė)
vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.pasvalys.lt

TURINYS

SANTRAUKA	3
Audito tikslas ir apimtis	3
Išvados	4
Rekomendacijos	5
IŽANGA	8
AUDITO REZULTATAI	10
I DALIS. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VERTINIMAS	10
1. Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto įvykdymo rodikliai	10
2. Savivaldybėje neužtikintas strateginio ir finansinio planavimo sistemos funkcionavimas	11
3. Savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas, tačiau žemės ir žemės nuomos mokesčių reglamentavimas turi spragų	14
4. Savivaldybės biudžeto asignavimų struktūra stabili	16
5. Vis dar turime pastebėjimų dėl priemonių skyrimo teisėtumo	17
II DALIS. SAVIVALDYBĖS SKOLA IR SKOLINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	19
III DALIS. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	21
IV DALIS. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	21
1. Vidaus kontrolės ir apskaitos trūkumai didina klaidų tikimybę KFAR	24
2. Muziejinių vertybių vertinimas tikrąja verte dar nebaigtas	26
3. Savivaldybėje neapskaitytas biologinis turtas	27
4. Dėl Pasvalio kultūros centro finansinių ataskaitų rinkinio atsisakėme pareikšti nuomonę	27
5. Pasvalio krašto muziejus klaidingai apskaito pagrindinės veiklos pajamas bei atsargas pagal konsignacijos sutartis	29
6. Savivaldybės administracijos ir Priešgaisrinės tarnybos sukauptų atostoginių suma netiksli	30
7. Mažai dėmesio skiriama teisingus apskaitos duomenis lemiančiai įstaigų vidaus kontrolės priemonei – inventorizacijai	30
8. Finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų duomenų neatitikimas su apskaitos registrų duomenimis	32
9. Finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų tarpusavio neatitikimas	32
V DALIS. TURTO IR LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS	33
1. Nepakankamai sparčiai vyksta turto teisinė registracija	33
2. Neužtikrinama sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolė	34
3. Disponuojant turtu ne visada laikomasi teisės aktų reikalavimų	35
4. Neužtikrinamas transporto naudojimo skaidrumas	36
5. Pasitaiko klaidų taikant įkainius už teikiamas paslaugas	37
6. Kasmet nustatome biudžetinės drausmės pažeidimų	38
7. Pasigedome racionalaus požiūrio naudojant lėšas ir turtą	39
8. Neužtikrinamas Savivaldybės kontroliuojamų įmonių efektyvus valdymas	39
9. Savivaldybės Privatizavimo fondas panaikintas pavėluotai	41
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	42
PRIEDAI	49

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis¹

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą² ir Vietos savivaldos įstatymo³ reikalavimą prižiūrėti, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome:

- ◊ 2016 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir kitų ataskaitų auditą;
- ◊ 2016 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą;
- ◊ 2016 metų Savivaldybės biudžeto sudarymo, administravimo ir vykdymo auditą;
- ◊ turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo, panaudojimo efektyvumo ir ekonomiškumo 2016 metais auditą.

Auditas atliktas vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2015 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. KV-1 patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2016 m. veiklos planą ir Pasvalio rajono Savivaldybės kontrolieriaus 2016 m. liepos 15 d. pavedimą Nr. P – 1. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė ir vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė. Audito grupės vadovė – Rima Juodokienė.

Audituojamas subjektas – Pasvalio rajono savivaldybės administracija (juridinio asmens kodas 188753657, adresas – Vytauto Didžiojo aikštė 1, Pasvalys), Pasvalio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) biudžeto asignavimų valdytojai, viešojo sektoriaus subjektai dalyvaujantys konsolidavimo procese.

Audito tikslai:

- ◊ įvertinti 2016 metų Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų teisingumą ir atitikimą teisės aktų reikalavimams, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą, panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą;
 - ◊ pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių;
 - ◊ pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.
- Audituojamas laikotarpis – 2016 metai.

Audito apimtys ribojimas. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba neatlieka pilno biudžeto pajamų audito, nes įstatymais nėra suteikta kompetencija patikrinti Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenų teisingumo. Savivaldybės biudžeto pajamų auditas atliktas remiantis tik Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktais mokesčių ir kitų įmokų į Savivaldybės biudžetą ataskaitų duomenimis.

¹ Audito apimtis ir metodai pateikti 2 priede;

² Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.;

³ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 10 punktas;

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴, Tarptautinius audito standartus⁵ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁶. Audito ataskaitoje pateikti audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo pareiškama Pasvalio rajono savivaldybės tarybai audito išvadoje.

Išvados

Dėl 2016 m. biudžeto

Įvertinę Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, nustatėme, kad biudžeto planavimo procesas nėra skaidrus, nes neužtikrintas strateginio ir finansinio planavimo sistemos funkcionavimas. Savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas, tačiau žemės ir žemės nuomos mokesčių reglamentavimas Savivaldybėje turi spragų. Vertindami asignavimų darbo užmokesčiui panaudojimą, nustatėme priemonių skyrimo teisėtumo pažeidimų.

Dėl Savivaldybės 2016 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Savivaldybės 2016 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas. Atlikę Pasvalio rajono savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

Dėl Savivaldybės 2016 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Įvertinę Savivaldybės 2016 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumą konstatavome, kad jis dar neparodo teisingos nuosavybės teise priklausančio turto vertės, nes apskaitoje neregistruotas ir finansinėse ataskaitose nenurodytas biologinis turtas. Kilnojamųjų kultūros vertybių likutis neparodo tikrosios šio turto vertės, nes didelė dalis (31,6 tūkst. vnt.) muziejinių vertybių apskaitoje užregistruotos ne tikraja, o simboliškai vieno euro verte. Yra reikšmingų turto ir įsipareigojimų sumų, kurių buvimo patvirtinimo negavome, nes subjektai jų apskaitos duomenų nepagrindė inventorizavimo duomenimis ir (ar) inventorizaciją atliko nesilaikant teisės aktų reikalavimų. Vidaus kontrolės ir apskaitos trūkumai didina klaidų riziką Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje. Dėl neteisingai, nepilnai tvarkomos apskaitos Pasvalio kultūros centre atsisakėme pareikšti nuomonę apie finansinių ataskaitų rinkinio, kuris yra sudedamoji Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio dalis, duomenų teisingumą.

Dėl savivaldybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo

Atlikę Savivaldybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo vertinimą, nustatėme, kad nepakankamai sparčiai vyksta turto teisinė registracija, neužtikrinama sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolė, disponuojant turtu ne visada laikomasi teisės aktų reikalavimų, neužtikrinamas

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

⁵ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>);

⁶ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000, 4200 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>);

transporto naudojimo skaidrumas, pasitaikė klaidų taikant įkainius už teikiamas paslaugas, nustatėme biudžetinės drausmės pažeidimų, pasigedome racionalaus požiūrio naudojant lėšas ir turtą. Neužtikrinamas Savivaldybės kontroliuojamų įmonių efektyvus valdymas. Savivaldybės Privatizavimo fondas panaikintas pavėluotai.

Rekomendacijos

Savivaldybės administracijos direktoriui

1. Patvirtinti Savivaldybės biudžeto rengimo tvarką (žr. audito ataskaitos 1 pastebėjimas);
2. Numatyti priemones veiklos plano uždavinių įgyvendinimui, tikslų pasiekimui, kriterijus rezultatų įvertinimui. Užtikrinti Savivaldybės strateginių planų įgyvendinimo stebėseną. Nustatyti asignavimų valdytojų atsiskaitymo už metinių strateginių tikslų pasiekimo rezultatus formą (žr. audito ataskaitos 2 pastebėjimas);
3. Įvertinti, ar Savivaldybės įstaigose, kuriose yra neužimtų etatų, pagrįstai nustatytas maksimalus leistinas etatų (pareigybių) skaičius, išsiaiškinti jų neužėmimo priežastis ir imtis priemonių joms pašalinti (žr. audito ataskaitos 4 pastebėjimas).
4. Rengiant Savivaldybės biudžeto projektą darbo užmokesčio ir kitų išlaidų poreikį skaičiuoti vadovaujantis teisės aktais (žr. audito ataskaitos 3 pastebėjimas).
5. Inicijuoti Savivaldybės tarybai patvirtinti duomenų pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai tvarką apie apleistus, neprižiūrimus ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus (žr. audito ataskaitos 5 pastebėjimas).
 - 5.1. siekiant užtikrinti efektyvesnę valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimą inicijuoti Savivaldybės tarybai papildyti patvirtintas Nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo taisykles, atsižvelgiant į audito ataskaitos 5 pastebėjimą.
 - 5.2. ieškoti glaudesnių bendradarbiavimo būdų su Nacionalinės žemės tarnybos Pasvalio skyriumi siekiant valstybinės žemės nuomos mokesčio skolų išieškojimo ir žemės nuomos sutarčių su skolininkais nutraukimo (žr. audito ataskaitos 5 pastebėjimas).
6. Užtikrinti priedų ir priemonių skyrimo teisėtumą Savivaldybės administracijoje. (žr. audito ataskaitos 6, 7, 8 pastebėjimai).
7. Siekiant, kad į konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį patektų tik teisingi duomenys:
 - 7.1. nustatyti vieningą apskaitos politiką visiems konsoliduojamiems subjektams (žr. audito ataskaitos 10 pastebėjimas);
 - 7.2. numatyti papildomas vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias, kad visi Savivaldybės vešjo sektoriaus subjektai apskaitą tvarkytų tik vieninga apskaitos programa, apskaitos duomenis į finansinių ataskaitų rinkinius perkeltų automatinio būdu (žr. audito ataskaitos 10 pastebėjimas);
 - 7.3. ieškoti galimybių tobulinti taikomą apskaitos programą, kad būtų galima automatinio būdu teikti duomenis į viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (žr. audito ataskaitos 10 pastebėjimas).

8. Užtikrinti, kad konsoliduojamuose subjektuose turto ir įsipareigojimų inventorizacija būtų atliekama teisės aktų nustatyta tvarka, būtų sudaromi atskiri aprašai nereikalingo, nenaudojamo ar netinkamo naudoti turto, nesuderintų gautinų, mokėtinų sumų, būtų atliekama pinigų banko sąskaitose ir kasoje, atostogų dienų ir kaupinių, nebaigtos statybos inventorizacija (žr. audito ataskaitos 18, 19 pastebėjimai).

9. Parengti Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių žemės sklypų teisinio įregistravimo Nekilnojamojo turto registre planą numatant lėšų šaltinius (žr. audito ataskaitos 21 pastebėjimas).

10. Parengti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių techninės inventorizacijos ir teisinio įregistravimo priemonių planą numatant lėšų šaltinius (žr. audito ataskaitos 21 pastebėjimas).

11. Spręsti klausimą dėl nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo (žr. audito ataskaitos 21 pastebėjimas).

12. Numatyti priemones sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolei užtikrinti. Įpareigoti visus Savivaldybės administracijoje gautus ar sudarytus dokumentus (raštus, sutartis, susitarimus) registruoti dokumentų valdymo sistemoje (žr. audito ataskaitos 22 pastebėjimas).

13. Siekiant užtikrinti tarnybinių lengvųjų automobilių ir kito transporto priemonių naudojimo skaidrumą (žr. audito ataskaitos 24 pastebėjimas):

13.1. parengti ir pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti tarnybinių lengvųjų automobilių ir kito Savivaldybės transporto naudojimo Savivaldybės biudžetinėse įstaigose taisykles;

13.2. reglamentuoti Savivaldybės administracijos tarnybinių lengvųjų automobilių ir kitų automobilių naudojimo tvarką;

13.3. Siekiant užtikrinti tarnybinių lengvųjų automobilių ir kito transporto priemonių naudojimo skaidrumą, spręsti klausimą dėl biudžeto asignavimų normatyvo tarnybiniam transportui nustatymo.

13.4. užtikrinti tarnybinio transporto naudojimo kontrolę (nustatyti metinius ridos limitus ir kontroliuoti jų laikymąsi; užtikrinti, kad tarnybinis transportas būtų naudojamas tik nustatyta tvarka suderinus su tiesioginiu ir (ar) įstaigos vadovu; už pasinaudojimą transportu kelionės lapuose pasirašytų tik faktiškai juo pasinaudoję asmenys);

14. Įpareigoti įstaigas laikytis finansinės drausmės. Numatyti priemones, kad nebiudžetinių lėšų sąskaitose nebūtų įšaldomi dideli lėšų likučiai (žr. audito ataskaitos 26 pastebėjimas).

15. Siekiant Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo racionalumo ir efektyvumo, nedelsiant spręsti Lévens pagrindinės mokyklos Ustukių skyriaus, Daujėnų pagrindinės mokyklos šildymo optimizavimo, Pasvalio miesto seniūnijos automobilio „Citroen Berlingo“ efektyvesnio panaudojimo klausimus (žr. audito ataskaitos 27 pastebėjimas);

16. Siekiant efektyvinti Savivaldybės kontroliuojamų įmonių valdyseną ir jų finansinius veiklos rezultatus (žr. audito ataskaitos 28 pastebėjimas):

16.1. patikslinti Savivaldybės kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių ir viešųjų įstaigų

įstatus;

16.2. nustatyti į veiklos rezultatus orientuotą uždarujų akcinių bendrovių vadovų darbo apmokėjimo sistemą;

16.3. įpareigoti UAB „Pasvalio vandenys“ valdymo organus nustatyti paramos, teikiamos pagal Labdaros ir paramos įstatymą, skyrimo tvarką įmonėje.

2016 metais audituotoms Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms pateikti raštai (5 priedas) dėl audito metu nustatytų pastebėjimų ir neatitikimų. Audituojami subjektai atsižvelgė į teiktus pastebėjimus ir dalį rekomendacijų įgyvendino audito metu. Neįgyvendintos audito rekomendacijos pateiktos įstaigų finansinio (teisėtumo) audito ataskaitose, todėl šioje ataskaitoje neteikiamos. Šioje ataskaitoje teikiamos tik konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumui, biudžeto ir turto naudojimui reikšmingos rekomendacijos.

IŽANGA

Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio grupę sudaro 32 viešojo sektoriaus subjektai, iš jų: 28 biudžetinės įstaigos, 2 viešosios sveikatos priežiūros įstaigos, Savivaldybės išdas⁷ ir Savivaldybės privatizavimo fondas⁸ (Savivaldybės tarybos 2016 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. T1-99 nuspręsta Savivaldybės privatizavimo fondą likviduoti, tačiau patenka į viešojo sektoriaus subjektų sąrašą, kadangi dalyvauja 2016 m. konsolidacijoje). Taip pat rinkinyje atvaizduotas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis 7 bendrovių kapitalas, iš jų: 4 kontroliuojamos uždarnosios akcinės bendrovės, kurios nėra priskiriamos prie VSS, 3 asocijuotieji subjektai.

Audito metu vertinome 32 viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų pagrindų sudaryto 2016 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Audito metu buvo vertinamas Savivaldybės administracijos raštu⁹ Kontrolės ir audito tarnybai pateiktas tokios sudėties Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys:

- ◊ Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 duomenis;
- ◊ Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ◊ Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ◊ Pinigų srautų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ◊ Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

2016 metais Savivaldybės biudžeto asignavimus valdė 40 asignavimų valdytojų, iš jų – 12 savivaldybės administracijos struktūrinių ir struktūrinių – teritorinių padalinių. Savivaldybės administracijai (įskaitant Socialinės paramos ir sveikatos skyrių) skirta daugiau kaip 31 procentas, o 11 seniūnijų – dar 11 proc. visų asignavimų. Savivaldybės 2016 metų biudžeto asignavimai paskirstyti 9 programoms.

Audito metu vertinome 2016 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumą ir informacijos atskleidimą. Atlikome audito procedūras: detaliuosius testus ir pagrindines analitines procedūras. Audito metu buvo vertinamas Savivaldybės administracijos raštu¹⁰ Kontrolės ir audito tarnybai pateiktas tokios sudėties Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2016 metus:

- ◊ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.);
- ◊ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.);

⁷ Savivaldybės išdas – išteklių fondas, kuris, remiantis subjekto principu, laikomas atskiru apskaitos vienetu. Savivaldybės išdo tvarkytojas yra Savivaldybės administracijos Finansų skyrius. Apskaita tvarkoma atskirai nuo Administracijos buhalterinės apskaitos, sudaromas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys;

⁸ Savivaldybės privatizavimo fondas – nebiudžetinis Savivaldybės pinigų fondas, kuris laikomas atskiru apskaitos vienetu. Šio fondo apskaitą organizuoja Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius;

⁹ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2017 m. gegužės 29 d. raštas Nr. ARB-1226 „Dėl Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“;

¹⁰ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2017 m. kovo 3 d. raštas Nr. ARB-454 „Dėl ataskaitų pateikimo“;

◇ Aiškinamasis raštas;

◇ Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav. metinė).

Dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo

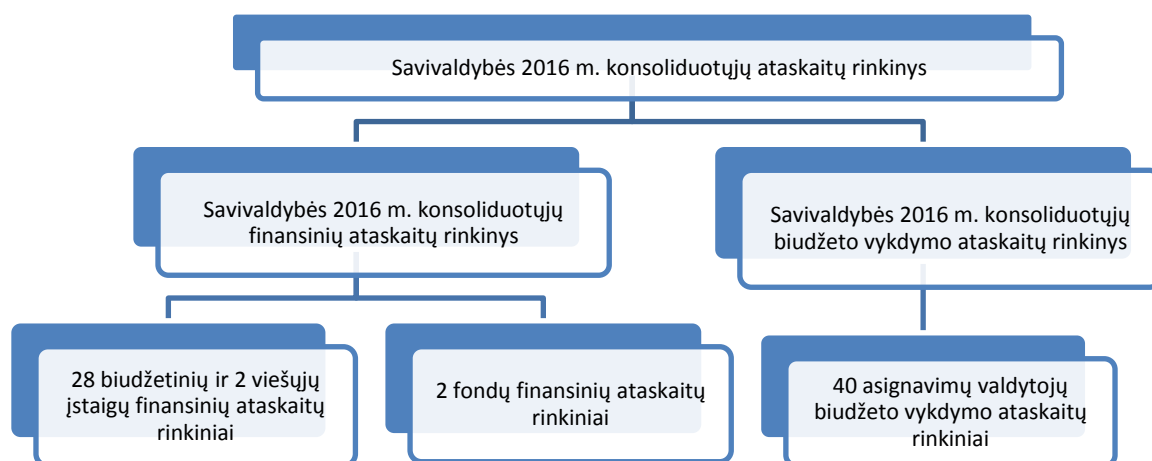
Vertinome 2016 metų Savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą. Vertintos sritys atrinktuose subjetuose: strateginio ir finansinio planavimo sistemų funkcionavimas, biudžeto projekto rengimas, žemės ir valstybinės žemės nuomos mokesčio reglamentavimas ir surinkimas, priemonių skyrimo teisėtumas, biudžetinės drausmės ir efektyvumo užtikrinimas naudojant biudžeto asignavimus bei veiklos pajamas, privatizavimo fondo likvidavimas, nekilnojamojo turto teisinė registracija, transporto naudojimas, kontroliuojamų įmonių valdymas, kempingo nuomos sutarties vykdymas, įkainių už turto nuomą taikymas, nereikalingo ir netinkamo naudoti turto nustatymas, inventorizacijos atlikimas. Teisės aktų, kurių nuostatų laikymasis buvo vertintas audito metu, sąrašas pateiktas 2 priede. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

Audituojamas subjektas – Pasvalio rajono savivaldybės administracija (juridinio asmens kodas 188753657, adresas – Vytauto Didžiojo aikštė 1, Pasvalys), Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai, viešojo sektoriaus subjektai dalyvaujantys konsolidavimo procese.

Audituojamu laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Rimantas Užuotas, Finansų skyriaus vedėja – Dalė Petrėnienė, nuo 2015 m. spalio 4 d. Apskaitos skyriaus vedėjo pareigas laikinai ėjo Aldona Telksnienė, nuo 2016 m. sausio 13 d. Apskaitos skyriaus vedėja – Vitalija Motiejūnienė.

Savivaldybės biudžeto projektą, Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, apimančią Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, rengia ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti Savivaldybės administracijos Finansų skyrius.

1 pav. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai

Šaltinis . Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės administracijos direktorius Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už Savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja Savivaldybės turtą¹¹.

AUDITO REZULTATAI

I DALIS. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VERTINIMAS

1. Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto įvykdymo rodikliai

Savivaldybės tarybos patvirtintas (su patikslinimais) 2016 metų Savivaldybės biudžetas:

- ✓ 23.183,9 tūkst. Eur pajamų,
- ✓ 23.956,2 tūkst. Eur asignavimų.

2016 m. pradžioje Savivaldybė turėjo 501,3 tūkst. Eur 2015 metais nepanaudotų biudžeto lėšų likutį. 2016 metais Savivaldybė numatė imti 271,0 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų investicijų projektams finansuoti. Nepanaudotas metų pradžiai biudžeto lėšų likutis ir planuojamos skolintis lėšos neįtrauktos į Savivaldybės biudžeto pajamas.

2016 metų Savivaldybės biudžeto pajamų užduotis įvykdyta 101,2 proc., gauta 23.460,3 tūkst. Eur pajamų, t.y. 276,4 tūkst. Eur daugiau negu planuota.

Asignavimai paskirstyti 40–čiai asignavimų valdytojų, 30,0 tūkst. Eur skirta Administracijos direktoriaus rezervui. Paimtų paskolų grąžinimui numatyta 728,2 tūkst. Eur.

Per 2016 metus panaudota 23.586,2 tūkst. Eur, kas sudaro 98,5 proc. patvirtintų asignavimų.

Savivaldybė 2016 metais paėmė 147,6 tūkst. Eur paskolų, grąžino 728,1 tūkst. Eur anksčiau paimtų paskolų. Paskolų likutis 2016 m. gruodžio 31 d. – 2.814,7 tūkst. Eur. Visos paskolos ilgalaikės.

Savivaldybė grąžino valstybės biudžetui 8,1 tūkst. Eur 2016 metais nepanaudotos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos:

- ✓ 1,1 tūkst. Eur – mokinių socialinei paramai skirtos lėšos;
- ✓ 5,2 tūkst. Eur – socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti skirtos lėšos;
- ✓ 1,8 tūkst. Eur – socialinėms paslaugoms finansuoti skirtos lėšos.

Savivaldybės taryba, vadovaudamasi Vietos savivaldos¹² ir Biudžeto sandaros¹³ įstatymais, patvirtino¹⁴ Pasvalio rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamas: 22.220,2 tūkst. Eur, iš jų: 10.394,0 tūkst. Eur mokesčiai, 10.543,8 tūkst. Eur dotacija, 1.273,4 tūkst. Eur kitų pajamų ir 9,0 tūkst. Eur ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamų; ir asignavimus – 22.264,3 tūkst. Eur, iš jų:

¹¹ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 29 straipsnio 8 dalies 5 punktas;

¹² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 (aktuali redakcija) 16 straipsnio 2 dalies 15 punktas;

¹³ Lietuvos Respublikos biudžetinės sandaros įstatymo Nr. I-430 (aktuali redakcija) 26 straipsnio 4 ir 5 dalys;

¹⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-12;

10.057,8 tūkst. Eur darbo užmokesčiui, 1.521,8 tūkst. Eur turtui įsigyti, 10.684,7 tūkst. Eur kitoms prekėms ir paslaugoms.

Savivaldybės tarybos sprendimais 2016 metų Savivaldybės biudžetas buvo tikslintas penkis kartus¹⁵ ir padidintas 963,7 tūkst. Eur (iš jų – 535,7 tūkst. Eur padidintas dotacijų, 299,2 tūkst. Eur - mokesčių planas).

Lietuvos Respublikos Seimas, tvirtindamas Lietuvos Respublikos 2016 valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymą, atsižvelgė į Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo ir Tarybos reglamento (EB) 1997 m. liepos 7 d Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo fiskalinę drausmę reglamentuojančias nuostatas, kurias vykdant ribojamas struktūrinis valdžios sektoriaus deficitas ir negali būti viršyta didžiausia leistina valdžios sektoriaus išlaidų didėjimo riba. Todėl savivaldybėms, kurių asignavimai neviršija 0,3 BVP, nuo 2016 m sausio 1 d. taikomas Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostatos. Vadovaujantis minėtu įstatymu, Savivaldybės biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad biudžeto asignavimai neviršytų pajamų, išskyrus nustatytus leistinus dydžius. 2016 metais asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Savivaldybės 2016 metų biudžetas patvirtintas laikantis Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimų.

2. Savivaldybėje neužtikintas strateginio ir finansinio planavimo sistemos funkcionavimas

1 pastebėjimas. Savivaldybės administracijos direktorius neįgyvendino Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 5 punkto reikalavimo, nes nepatvirtino Savivaldybės biudžeto rengimo tvarkos. Savivaldybėje nepakankamai skaidrios ir aiškios Savivaldybės biudžeto projekto sudarymo, vertinimo, derinimo procedūros.

Biudžeto sudarymo ir vykdymo teisinis pagrindas yra Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, valstybinės statistikos duomenys, Vyriausybės patvirtintos biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės¹⁶, Savivaldybės tarybos patvirtintas Pasvalio rajono plėtros iki 2020 metų strateginis planas¹⁷, kiti Savivaldybės strateginio planavimo dokumentai, biudžeto pajamų gavimą ir programų finansavimą reglamentuojantys teisės aktai, taip pat savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programos ir jų sąmatų projektai.

Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 4 ir 5 punktais nustatyta, kad Savivaldybės biudžeto projektas rengiamas Administracijos direktoriaus

¹⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. balandžio 27 d. sprendimas Nr. T1-100; 2016 m. birželio 22 d. sprendimas Nr. T1-144; 2016 m. rugsėjo 21 d. sprendimas Nr. T1-179; 2016 m. lapkričio 26 d. sprendimas Nr. T1-220; 2016 m. gruodžio 21 d. sprendimas Nr. T1-255;

¹⁶ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. T1-141 (pakeitimas 2016 m. kovo 30 d. sprendimas Nr. T1-49);

¹⁷ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 21 d. sprendimas Nr. T1-112;

nustatyta tvarka, sudaromas pagal programas, taikant strateginio planavimo principus, nustatytus Strateginio planavimo metodikoje, atitinkamai papildytus pagal savo poreikius. Savivaldybės veiklos programos sudaromos ir tvirtinamos trejiems metams.

Savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkos, kurioje būtų aiškiai reglamentuoti biudžeto pajamų planavimo, asignavimų paskirstymo, derinimo, pateikimo, vertinimo ir kiti principai bei tvarka, Administracijos direktorius nepatvirtino. Administracijos direktoriaus raštu¹⁸ asignavimų valdytojai buvo informuoti apie sąmatų projektų pateikimo tvarką ir terminus.

2 pastebėjimas. Nors tokią pareigą numato Vietos savivaldos įstatymas, Savivaldybėje 2016 metais nebuvo sukurta aiški ir lanksti strateginio planavimo sistema, kuri užtikrintų Savivaldybės strateginio plėtros plano ir Savivaldybės atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programų tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, racionalų Savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų lėšų panaudojimą ir rezultatų įvertinimą.

Informacija apie Savivaldybės biudžeto vykdymą turi būti aiški ir vieša, todėl svarbu rasti tinkamą Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų atsiskaitymo Savivaldybės tarybai ir visuomenei už metinių strateginių tikslų pasiekimo rezultatus formą.

Vietos savivaldos įstatymu¹⁹ nustatyta, kad savivaldybėje turi būti sukurta ir veikti planavimo sistema, kurią sudaro teritorijų, strateginis ir finansinis planavimas. Turi būti rengiami šie Savivaldybės strateginio planavimo dokumentai: strateginis plėtros planas, atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programos²⁰ ir Savivaldybės strateginis veiklos planas²¹.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtinto Strateginio planavimo metodiką²², pagal kurią kasmetinis biudžeto planavimo procesas prasideda prioritetų nustatymu. Programos rengiamos strateginiams tikslams įgyvendinti²³.

Savivaldybės strateginio planavimo sistemą sudaro strateginio planavimo dokumentai ir savivaldybės institucijos bei įstaigos, atsakingos už strateginio planavimo dokumentų parengimą,

¹⁸ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. lapkričio 12 d. raštas Nr. ARB-2335 „Dėl 2016 metų programų sąmatų projektų ir skaičiavimo formų pateikimo“;

¹⁹ Trečiasis (1) skirsnis „Planavimas ir planai savivaldybėje“;

²⁰ Savivaldybės strateginis plėtros planas ir savivaldybės atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programos yra ilgesnio laikotarpio (daugiau kaip 3 metų) planavimo dokumentai;

²¹ Savivaldybės strateginis veiklos planas, kuris rengiamas 3 metų laikotarpiui (kiekvienais metais jį tikslinant), detalizuoja savivaldybės strateginio plėtros plano ir savivaldybės atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programų tikslų ir uždavinių įgyvendinimą ir sudaromas atsižvelgiant į planuojamus savivaldybės finansinius ir žmogiškuosius išteklius. Savivaldybės administracijos, seniūnijos, savivaldybės biudžetinės įstaigos metiniai veiklos planai yra savivaldybės strateginio veiklos plano programų ar jų dalies (tikslų ar uždavinių, atskirų priemonių), už kurias atsakinga Savivaldybės administracija, seniūnija, savivaldybės biudžetinė įstaiga, įgyvendinimą detalizuojantys dokumentai, kurie rengiami atsižvelgiant į savivaldybės biudžete numatomus joms skirti asignavimus. Šiuose planuose nurodomi konkretūs savivaldybės administracijos (jos struktūrinių padalinių), seniūnijos, savivaldybės biudžetinės įstaigos darbai (veiksmai) ir (ar) projektai, kurie numatomi atlikti tais metais, darbams (veiksmams) ir (ar) projektams planuojami skirti asignavimai ir rezultatų, kuriuos šios įstaigos ar jų padaliniai turi pasiekti, vertinimo kriterijai (ir jų reikšmės);

²² Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1435 „Dėl strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“;

²³ Programa – strateginio veiklos plano dalis, kurioje turi būti nustatyti programos tikslai, uždaviniai, priemonės (projektai), vertinimo kriterijai ir numatomi asignavimai. Programos tikslai turi būti aiškūs ir nustatyti rezultatai, kurių norima pasiekti per tam tikrą laikotarpį;

tvirtinimą, įgyvendinimą, vertinimą ir atsiskaitymą už šių dokumentų įgyvendinimo rezultatus ir jų viešinimą.

Savivaldybės biudžetas (savivaldybės metinis finansinis planas) rengiamas, vadovaujantis patvirtintu savivaldybės strateginiu veiklos planu, taip pat atsižvelgiant į kitus patvirtintus strateginio planavimo dokumentus, asignavimus planuojant strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti ir planuojamiems rezultatams pasiekti ir paskirstant juos asignavimų valdytojams²⁴.

Savivaldybės biudžeto projekte numatyti asignavimai savivaldybės strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti turi atitikti asignavimus, numatytus savivaldybės strateginiame veiklos plane²⁵.

Savivaldybės taryba patvirtino Pasvalio rajono savivaldybės 2016-2018 metų strateginį veiklos planą²⁶ (toliau – Veiklos planas), kuriame numatė devynias programas (6 priedas).

Audito metu nustatėme, kad:

- Savivaldybės taryba nenustatė prioritetų 2016 metams;
- Veiklos plano programų aprašymai parengti netinkamai: ne visiems programų tikslams pasiekti numatyti uždaviniai, kai kurie uždaviniai nesusieti su laukiamais rezultatais, nustatyti netinkami vertinimo kriterijai; nurodyti ne tie asignavimų valdytojai, kurie jas vykdo;
- Veiklos plane ir Savivaldybės biudžete (su patikslinimais) patvirtinti Savivaldybės biudžeto asignavimai visose programose reikšmingai skiriasi (6 priedas).
- Nebuvo atliekamas sistemingas ir objektyvus planuojamų vykdyti, vykdomų ar baigtų vykdyti programų priemonių ir uždavinių vertinimas siekiant įvertinti vykdymo tinkamumą, efektyvumą, rezultatyvumą, naudingumą ir tęstinumą;
- Savivaldybėje nenustatyta vieninga asignavimų valdytojų atsiskaitymo už strateginių tikslų įgyvendinimą tvarka, kurioje būtų pateikiama vertinamojo pobūdžio informacija apie pasiektą pažangą, kylančias problemas ir galimus iššūkius, tai yra daugiausia dėmesio skiriama pasiektiems rezultatams ir panaudotų asignavimų efektyvumo vertinimui, neįgyvendintų uždavinių priežasčių analizei o ne vykdytai veiklai ar atliktoms funkcijoms.

3 pastebėjimas. Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai, skaičiuodami darbuotojų darbo užmokesčio poreikį 2016 metams nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodika.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtino²⁷ Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų

²⁴ Vietos savivaldos įstatymo 10(4) straipsnis;

²⁵ Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų 29 punktą;

²⁶ Pasvalio rajono savivaldybės 2016 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-11;

²⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimas Nr. 280 „Dėl valstybės tarnautojų ir

fondu, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodiką, kuri reglamentuoja valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų (toliau – darbuotojai) darbo užmokesčio fondo poreikio, rengiant atitinkamo laikotarpio Savivaldybės biudžeto projektą, apskaičiavimą.

Nors jau eilę metų atkreipiame Savivaldybės administracijos dėmesį, kad planuojant biudžetą darbo užmokesčio poreikis turi būti skaičiuojamas vadovaujantis Vyriausybės patvirtinta metodika, Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai darbuotojų darbo užmokesčio fondo poreikį skaičiavo pagal faktiškai darbuotojams nustatytą darbo užmokestį, o Finansų skyrius, priimdamas iš įstaigų programų sąmatų 2016 metams projektus, jų tinkamai neįvertino.

4 pastebėjimas. Savivaldybės įstaigose yra neužimtų etatų. Asignavimai darbo užmokesčiui planuojami ir skiriami maksimaliam patvirtintam pareigybių (etatų) skaičiui, neatsižvelgiant į tai, kad yra ir neužimtų etatų.

Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms ir Administracijai Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimais patvirtintas didžiausias leistinas valstybės tarnautojų ir darbuotojų dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių užmokestį iš savivaldybės biudžeto pareigybių skaičius 2016 m. pradžiai – 1.196,3, metų pabaigai – 1.190,4. Įstaigų pateiktais duomenimis neužimtų etatų skaičius 2016 m. pradžiai – 41,33, pabaigai – 40,58. Daugiausia neužimtų etatų 2016 metais buvo: Savivaldybės administracijoje (be seniūnijų) metų pradžioje – 10,5, metų pabaigoje – 13,25; Pasvalio kultūros centre metų pradžioje – 6,5, metų pabaigoje – 3,88; Grūžių vaikų globos namuose metų pradžioje – 2,7, metų pabaigoje – 0,25; Pasvalio sporto mokykloje metų pradžioje ir pabaigoje – 3; Joniškėlio miesto seniūnijoje metų pradžioje ir pabaigoje – 2 (detali informacija apie neužimtus etatus pateikta 7 priede). Darbo užmokesčio fondas 2016 metams beveik visose įstaigose buvo planuojamas patvirtintiems, o ne faktiškai užimtiems etatams.

3. Savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas, tačiau žemės ir žemės nuomos mokesčių reglamentavimas turi spragų

5 pastebėjimas. Atlikę žemės ir nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo audito procedūras nustatėme:

- Savivaldybės tarybos sprendime „Dėl 2016 metų žemės mokesčio tarifų ir dėl 2015 metų neapmokestinamųjų žemės sklypų dydžių nustatymo“²⁸ už apleistus, neprižiūrimus žemės sklypus nustatytas didesnis – 4 proc. žemės mokesčio tarifas nuo žemės mokesčio vertės tarifas, tačiau jis nėra taikomas, nes neregamentuota, kas nustato ir teikia Valstybinei mokesčių inspekcijai duomenis apie apleistus, neprižiūrimus ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus.

- neregamentuota, kas valstybinės žemės nuomos mokesčio duomenų bazės tvarkytojui teikia duomenis apie neapmokestinamuose žemės sklypuose veikiančius verslo subjektus, kurie turi mokėti valstybinės žemės nuomos mokesčių, duomenis apie mirusius skolininkus ir bankrutavusius juridinius

darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“;

²⁸ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 28 d. Nr. T1-21;

asmenis; kokiais terminais Žemės ūkio skyrius perduoda dokumentus ir informaciją apie skolininkus Juridiniam ir personalo skyriui, ir kas atsakingas už susitarimų tarp Savivaldybės administracijos ir valstybinės žemės nuomos mokesčio skolininko skolos grąžinimo dalimis grafiko laikymosi nuolatine kontrolę;

- nemažėjančios valstybinės žemės nuomos nepriemokos byloja, kad nepakankamas dėmesys skiriamas skolų išieškojimui;
- nors Savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyrius teikia duomenis Nacionalinės žemės tarnybos Pasvalio skyriui, tačiau su įsiskolinusiais valstybinės žemės nuomotojais nuomos sutartys nenutraukiamos, jie ir toliau naudojami valstybine žeme;
- laiku nenurašomi bankrutavusių juridinių asmenų valstybinės žemės nuomos mokesčio įsiskolinimai. Bankrutavusi UAB „Chimkora“ išregistruota 2016 m. lapkričio 29 d., jos skola -1,4 tūkst. Eur nenurašyta.

Savivaldybės taryba patvirtino²⁹ 2016 metų rajono biudžeto pajamų užduotį – 22.220,2 tūkst. Eur, 501,3 tūkst. Eur metų pradžios biudžeto lėšų likutį ir ir numatė pasinaudoti 271,0 tūkst. Eur ilgalaikiais kreditais. Metų pabaigoje po patikslinimų Savivaldybės biudžeto pajamų užduotis padidėjo 963,7 tūkst. Eur ir sudarė 23.183,9 tūkst. Eur.

1 lentelė. Duomenys apie 2016 metų Savivaldybės biudžeto pajamų plano pokyčius ir įvykdymą

Savivaldybės 2016 metų biudžeto rodikliai	Planas metų pradžioje, tūkst. Eur	Patikslintas planas, tūkst. Eur	Įvykdyta, tūkst. Eur	Plano įvykdymas	
				tūkst. Eur	%
Biudžeto pajamos	22.220,2	23.183,9	23.460,3	+276,4	101,2
Lėšų likučiai m. pradžioje	501,3	501,3	501,3	-	-
Paskolos	271,0	271,0	147,6	-123,4	54,5

Šaltinis. Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (Forma Nr.1-sav.) duomenys

2016 metais į Savivaldybės biudžetą gauta 23.460,3 tūkst. Eur pajamų, t.y. pajamų užduotis įvykdyta 101,2 proc., paimta 147,6 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų, t. y. tik šiek tiek daugiau negu pusė planuotos sumos (detali pajamų plano įvykdymo analizė pateikta 8 priede).

Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktais duomenimis, 2016 m. gruodžio 31 d. mokestinė nepriemoka, tenkanti Pasvalio rajono savivaldybės biudžetui, sudarė 107,7 tūkst. Eur :

- gyventojų pajamų mokesčio – 106,6 tūkst. Eur;
- žemės mokesčio – 0,5 tūkst. Eur;
- delspinigių – 0,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus duomenimis, Savivaldybės administruojamo nuomos mokesčio už valstybinę žemę nepriemoka 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 64,5 tūkst. Eur, iš jų 3,1 tūkst. Eur - delspinigiai. Duomenys apie valstybinės žemės nuomos mokesčio priskaičiavimą, sumokėjimą ir nepriemoką 2010 – 2016 metais pateikti 9 priede.

2016 metais nurašyta³⁰ 0,2 tūkst. Eur valstybinės žemės nuomos mokesčio beviltiškų skolų.

²⁹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-12;

³⁰ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. sausio 17 d. įsakymas Nr. DV-43;

4. Savivaldybės biudžeto asignavimų struktūra stabili

Savivaldybės tarybos sprendimu³¹ 2016 metais paskirstyta 22.992,5 tūkst. Eur asignavimų: keturiasdešimčiai asignavimų valdytojų paskirstyta 22.234,3 tūkst. Eur, Administracijos direktoriaus rezervui skirta 30,0 tūkst. Eur, paskolų grąžinimui numatyta 728,2 tūkst. Eur. Po biudžeto patikslinimų, metų pabaigoje biudžeto asignavimai padidėjo 963,7 tūkst. Eur ir sudarė 23.956,2 tūkst. Eur. 2016 metais padaryta 23.586,2 tūkst. Eur išlaidų, iš jų 21.008,9 tūkst. Eur išlaidoms, iš jų – 13.598,4 tūkst. Eur darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, 2.577,3 tūkst. Eur – turtui įsigyti, 728,1 tūkst. Eur paskolų grąžinimui. Savivaldybės biudžeto patikslinti asignavimai 2016 metais panaudoti 98,5 proc.

2 lentelė. Duomenys apie 2016 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų struktūrą ir plano įvykdymą

Eil. Nr.	Rodiklis	2016 metai			
		Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus	Įvykdyta	Patvirtinto plano įvykdymas %	Išlaidų struktūra
1.	Asignavimai iš viso (tūkst. Eur) iš jų:	23.956	23.586,2	98,5	100
1.1.	Asignavimai išlaidoms	21.228,6	21.010,9	99,0	89,1
1.1.1.	Iš jų darbo užmokesčiui	10.407,5	10.370,2	99,7	44,0
1.2.	Asignavimai turtui įsigyti	1.999,4	1.847,1	92,4	7,8
1.3.	Paskolų grąžinimas	728,2	728,2	100	3,1

Šaltinis. Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (Forma Nr.2-sav.) duomenys

Duomenys apie asignavimų valdytojams skirtų asignavimų panaudojimą pateikti 10 priede.

Savivaldybės biudžeto asignavimai (išskyrus paskolų grąžinimui numatytus asignavimus) paskirstyti devynioms programoms. Duomenys apie programų asignavimų plano įvykdymą pateikti 3 lentelėje.

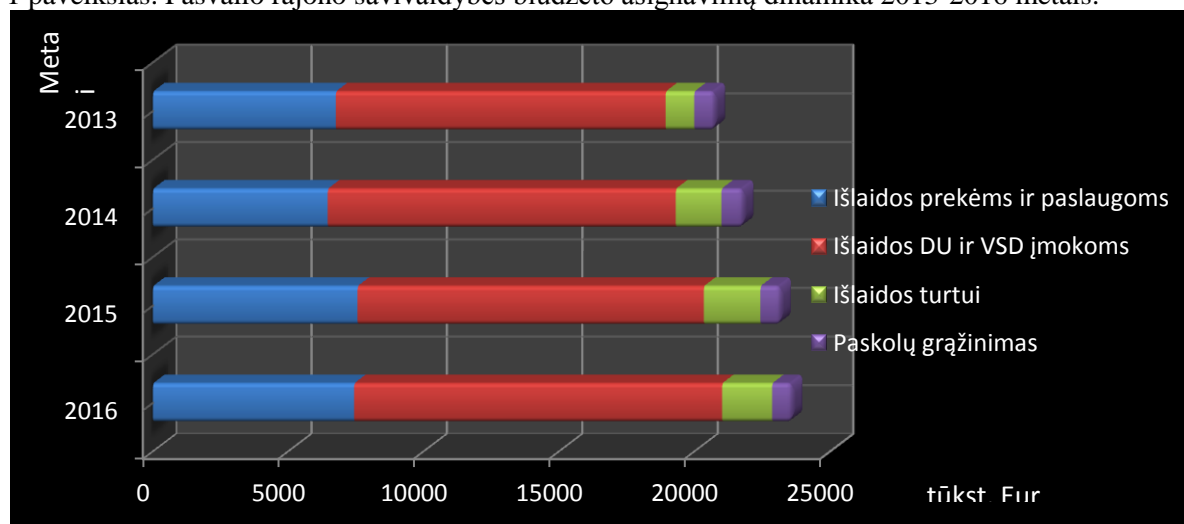
3 lentelė. 2016 metų Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto programų išlaidų įvykdymo analizė

Nr.	Programos pavadinimas	Asignavimai (tūkst. Eur)			Įvykdymas (proc.)
		Patvirtinti	Patikslinti	Panaudoti	
1	Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programa	4.751,1	5.243,4	5.144,6	98,1
2	Socialinės paramos politikos įgyvendinimo programa	3.562,2	3.059	3.021	98,8
3	Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo	10.028,5	10.343,1	10.302,4	99,6
4	Kultūros programa	1.308,4	1.441,5	1.434,1	99,5
5	Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa	1.359,2	1.630,6	1.619,3	99,3
6	Aplinkos apsaugos ir žemės ūkio plėtros programa	361,6	432,5	422	97,6
7	Investicijų ir verslo rėmimo programa	520,0	594	452,3	76,1
8	Bendruomeninės veiklos ir jaunimo rėmimo programa	192,1	158,1	155,7	98,5
9	Sveikatos apsaugos politikos įgyvendinimo ir sporto programa	151,2	307,5	306,7	99,7
Iš viso		22.234,3	23.209,7	22.858,1	98,5

Šaltinis. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitų (Forma Nr.2-sav.) duomenys.

³¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-12;

1 paveikslas. Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto asignavimų dinamika 2013-2016 metais.

	2016 metai	2015 metai	2014 metai	2013 metai
Išlaidos prekėms ir paslaugoms	7.425,9	7.552,27	6.452	6.751,3
Išlaidos DU ir VSD įmokoms	13.585,0	12.787,83	12.849,9	12.175
Išlaidos turtui	1.847,1	2.086,5	1.684,1	1.058
Paskolų grąžinimas	728,2	736,6	796,5	750,2
Iš viso	23.586,2	23.163,2	21.782,5	20.734,5

Šaltinis. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 -2016 metų gruodžio 31 d. ataskaitų (Forma Nr. 2) duomenys

5. Vis dar turime pastebėjimų dėl priemonų skyrimo teisėtumo

Savivaldybės biudžeto asignavimų struktūra, palyginti su ankstesniais metais, kinta nežymiai. 2016 metais 57,6 proc. Savivaldybės biudžeto išlaidų struktūroje sudaro su darbo santykiais susiję išlaidos: asignavimai darbo užmokesčiui – 44,0 proc. (10.370,2 tūkst. Eur), VSD įmokoms – 13,6 proc. (3.214,8 tūkst. Eur). 2015 metais asignavimai su darbo santykiais susijusioms išlaidoms (12.839,2 tūkst. Eur) sudarė 55,2 proc. nuo visų asignavimų. Asignavimai su darbo santykiais susijusioms išlaidoms 2016 metais padidėjo 6 proc. lyginant su 2015 metais.

Pagal įstaigų pateiktus duomenis, Savivaldybės biudžetinės įstaigos 2016 metais priskaičiavo 10.360,0tūkst. Eur darbo užmokesčio, iš jų:

- 4.992,3 tūkst. Eur – Savivaldybės savarankiškomis funkcijoms finansuoti;
- 5.191,5 tūkst. Eur – valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti;
- 175,8 tūkst. Eur – teikiamoms paslaugoms finansuoti.

Palyginimui lentelėje pateikiame 2016 ir 2015 metų darbo užmokesčio struktūrą.

4 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės darbo užmokesčio struktūra 2016 ir 2015 metais

Darbo užmokesčio sudedamosios dalys	2016 metai		2015 metai	
	tūkst. Eur	struktūra	tūkst. Eur	struktūra
Pareiginė alga	9.639,3	93,04	9.064,12	93,01
Priedai už stažą ir klasę valstybės tarnautojams	228,1	2,20	198,7	2,04
Priedai ir priemokos už įprastą krūvį viršijančią veiklą, aukštą kvalifikaciją ir skubių užduočių vykdymą	242,5	2,34	265,8	2,73
Už darbą poilsio ir švenčių dienomis	109,6	1,06	93,4	0,96
Išeitinės išmokos	128,1	1,24	89,6	0,92
Vienkartinės skatinamosios išmokos	12,4	0,12	33,2	0,34
Iš viso	10.360	100,0	9.744,82	100,00

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės asignavimų valdytojų pateikti duomenys.

Reikšmingų neatitikimų atlikdami 2016 metų auditus darbo užmokesčio srityje nenustatėme. Atkreipėme dėmesį į dalykus, kurie nėra reikšmingi savo dydžiu, tačiau jie yra svarbūs kokybine aspektu, nes viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio klausimai yra jautrūs visuomenei.

6 pastebėjimas. Kai kurios biudžetinės įstaigos paskyrė priemokas darbuotojams dar nepatvirtinus Savivaldybės biudžeto, t.y. dar nežinodami, kiek Savivaldybės taryba skirs asignavimų darbo užmokesčiui.

Darbo apmokėjimo tvarkos^[1] 5 punktu biudžetinių įstaigų vadovams suteikta teisė, *neviršijant darbo užmokesčiui skirtų lėšų*, nustatyti vadovo pavaduotojams, struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams, kitiems darbuotojams priedus už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) vykdymą, kitiems darbuotojams – priemokas už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) arba rašytiniu darbuotojo sutikimu – papildomų darbų vykdymą (jeigu nesudaroma papildoma darbo sutartis), nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos. Bendra šių priedų ir priemokų suma neturi viršyti darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio.

Savivaldybės administracija, Pumpėnų gimnazija paskyrė priemokas 2016 metams darbuotojams 2015 m. pabaigoje ir 2016 m. pradžioje, dar nepatvirtinus Savivaldybės biudžeto, t.y. dar nežinodami, kiek Savivaldybės taryba skirs asignavimų darbo užmokesčiui.

7 pastebėjimas. Savivaldybės administracijoje priemokos už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ir papildomų darbų atlikimą dviem valstybės tarnautojams skirtos pažeidžiant Valstybės tarnybos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 2 punktą (papildomos užduotys valstybės tarnautojams raštu nesuformuluotos) ir 26 straipsnio 2 dalį, nes priemokos skirtos už tų pačių funkcijų vykdymą antrus metus iš eilės. Valstybės tarnautojams 2016 metais apskaičiuota 2.251,82 Eur priemokų ir 698,06 Eur VSD įmokų.

Valstybės tarnybos įstatymo (toliau –VTĮ) 26 str. 2 d. įtvirtinta imperatyvi nuostata, kad už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ir už papildomų užduočių atlikimą, priemokos *negali būti mokamos ilgiau kaip vienerius metus* nuo jų paskyrimo, (...). Jei valstybės tarnautojui ilgiau negu vienerius metus tenka dirbti papildomus darbus, laikoma, kad jie įgavo nuolatinį pobūdį. Šiuo atveju papildomas valstybės tarnautojo pareigybės aprašymas.

Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais³² 2015 ir 2016 metais Savivaldybės administracijos Juridinio ir personalo skyriaus dviem valstybės tarnautojams skirtos po 15 procentų pareiginės algos dydžio priemokos už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą vykdant neužimtos vyriausiojo specialisto (juristo) pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas. Papildomos užduotys valstybės tarnautojams raštu nesuformuluotos, kaip reikalauja VTĮ 26 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

[1] Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, 1993-07-08 Nr. 511 (su vėlesniais pakeitimais);

³² Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2015 m. sausio 2 d. įsakymas Nr. DK-2 „Dėl tarnybinio atlyginimo ir pareiginės algos priemokų skyrimo“; Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. DK-299 „Dėl pavedimo Juridinio ir personalo skyriaus specialistams“;

8 pastebėjimas. Savivaldybės administracijos Juridinio ir personalo skyriaus vyriausiajam specialistui (personalo) neteisėtai buvo mokama priemoka nuo 2016 m. gegužės 3 d. iki birželio 1 d. Jam priskaičiuota 216,39 Eur priemokos ir 67,08 Eur VSD įmokų.

Administracijos direktoriaus įsakymu³³ Juridinio ir personalo skyriaus vyriausiajam specialistui (personalo) skirta 40 proc. priemoka už neužimtos vyresniojo specialisto (personalo) pareigybės aprašymo keturių iš keturiolikos numatytų funkcijų vykdymą. 2016 m. gegužės 3 d. priėmus vyresnįjį specialistą (personalo)³⁴, priemokos mokėjimas nebuvo nutrauktas, ji buvo mokama iki 2016 m. birželio 1 d.³⁵. Laikotarpiu nuo 2016 m. gegužės 3 d. iki birželio 1 d. išmokėta 216,39 Eur priemokos ir priskaičiuota 67,08 Eur VSD įmokų.

Pažymime, kad Savivaldybės administraciją žodžiu ir raštu³⁶ informavome apie neteisėtai mokamą priemoką. Savivaldybės administracija priemokos mokėjimą motyvavo tuo, kad į vyresniojo specialisto (personalo) pareigas priimtam valstybės tarnautojui duomenų VATARE tvarkymo teisės suteiktos tik 2016 m. birželio 7 d., tačiau vyriausiasis specialistas, kuriam buvo mokama priemoka, būdamas atsakingas už tai, delsė kreiptis į Valstybės tarnybos departamentą dėl minėtos teisės suteikimo vyresniajam specialistui (personalo) ir prašymą Valstybės tarnybos departamentui pateikė tik 2016 m. birželio 1 d.³⁷

II DALIS. SAVIVALDYBĖS SKOLOS IR SKOLINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ DUOMENYS NETIKSLŪS

Savivaldybės skola 2016 metų pabaigoje sudarė 3.137,6 tūkst. Eur ir, palyginti su 2015 m., sumažėjo 732,4 tūkst. Eur. Savivaldybės paimtų paskolų likutis per 2016 metus sumažėjo 580,5 tūkst. Eur, nuo 3.395,2 tūkst. Eur 2016 metų pradžioje iki 2.814,7 tūkst. Eur metų pabaigoje. Savivaldybės biudžetinių įstaigų išsiskolinimai per 2016 metus sumažėjo 151,9 tūkst. Eur.

Savivaldybė 2016 metais laikėsi teisės aktuose nustatytų skolinimosi limitų ir skolinimosi tvarkos.

9 pastebėjimas. Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 3 sav.) bei Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 4) neteisingos, nes Savivaldybės administracijos Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr.3) lizingo likutis metų pabaigoje sumažintas 14,4 tūkst. Eur.

³³ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. DK-16 „Dėl Administracijos direktoriaus 2016 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. DK-12 pakeitimo“;

³⁴ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. gegužės 2 d. įsakymas Nr. DK-181;

³⁵ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. birželio 1 d. įsakymas Nr. DK-214;

³⁶ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2016 m. gegužės 30 d. raštas Nr. KS-49 „Dėl darbo užmokesčio“;

³⁷ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2016 m. birželio 1 d. raštas Nr. ARB-1097 „Dėl naujo įstaigos duomenų tvarkytojo“;

Pasvalio rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 4, metinė) duomenimis :

- bendra Savivaldybės *mokėtina suma* – 3.137,6 tūkst. Eur, lyginant su buvusiu metų pradžioje sumažėjo 732,4 tūkst. Eur;
- biudžeto lėšų mokėtinų sumų, trunkančių ilgiau kaip 45 dienas – nėra.
- *gautina suma* (biudžeto lėšos) – 28,1 tūkst. Eur arba 1,0 tūkst. Eur mažesnė negu metų pradžioje.

Savivaldybės skolos struktūra ir pokytis per 2016 metus pateiktas 11 priede, o Savivaldybės skolos dinamika 2011-2016 metais pateikta 12 priede.

Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 straipsnio 5 dalimi nustatyta, kad savivaldybių 2017 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2016 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinų sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti).

Savivaldybės mokėtinų sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti, 2017 m. sausio 1 d. sudarė 322,9 tūkst. Eur, t.y. 151,9 tūkst. Eur mažiau nei 2016 m. sausio 1 d.

Ilgalaikių paskolų likutis 2016 metų pradžioje – 3.395,2 tūkst. Eur. 2016 metais, Savivaldybės kontrolieriui pateikus išvadą³⁸ ir Savivaldybės tarybai pritarus³⁹, 2016 m. gruodžio 30 d. sudaryta sutartis su Danske Bank dėl 350 tūkst. Eur ilgalaikės paskolos ėmimo investiciniams projektams finansuoti.

2016 metais paimta 147,6 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų, pagal 2015 metais sudarytą sutartį. 2015 m. gruodžio 16 d. sudaryta sutartis su Danske Bank dėl 300 tūkst. Eur kreditinės linijos investiciniams projektams finansuoti, nebuvo naudota. Per 2016 metus gražinta paskolų 728,16 tūkst. Eur ir sumokėta 43,1 tūkst. Eur palūkanų. Metų pabaigoje paimtų paskolų likutis 2.814,7 tūkst. Eur.

Savivaldybė 2016 metais laikėsi Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁴⁰ 11 straipsnio 1 dalies 1, 3, 4 punktų, nes 2016 metams savivaldybėms nustatytų skolos, skolinimosi ir garantijų limitu neviršijo.

Savivaldybės administracija Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr.3) sumažino pasirašytų per laikotarpį sutarčių vertės sumą, todėl įsipareigojimų likutis metų pabaigoje neteisingas 14,4 tūkst. Eur. Atitinkamomis sumomis neteisingos Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 3 sav.) bei Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 4).

³⁸ 2016 m. lapkričio 16 d. išvada Nr. AI-10;

³⁹ Pasvalio rajono savivaldybės 2016 m. lapkričio 23 d. sprendimas Nr. T1-229 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investiciniams projektams finansuoti“;

⁴⁰ Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. XII-2161;

III DALIS. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINYJE REIKŠMINGŲ NEATITIKIMŲ NENUSTATĖME

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, savivaldybės BVAR⁴¹ pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys – visos Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, rengdamas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, remiasi asignavimų valdytojų jai pateiktų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenimis ir į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų apskaitos duomenimis – Savivaldybės išdo ir mokesčių fondų ataskaitomis.

Finansinių (teisėtumo) auditų metu patikrinome 6-ių Savivaldybės biudžetinių įstaigų, kurių vadovai yra asignavimų valdytojai, parengtus ir Finansų skyriui bei Kontrolės ir audito tarnybai pateiktus 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Audito išvadose dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškėme visas besąlygines nuomones (13 priedas).

Atlikome pagrindines audito procedūras Finansų skyriuje, kuris atsakingas už šio rinkinio parengimą, analizavome Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo parengtos Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos bei nepriemokų pažymos, ataskaitų (forma S1, S2, S3) duomenis, Savivaldybės administracijos ir kitų viešojo sektoriaus subjektų pateiktų ataskaitų formų (S4, S5, S6, S7) duomenis.

2016 m. Savivaldybės BVAR visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas. Atlikę Savivaldybės BVAR audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

IV DALIS. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYJE YRA REIKŠMINGŲ NETIKSLUMŲ

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą⁴² Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondų ir kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal VSAFAS⁴¹, o viešojo sektoriaus subjektų grupių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius rengti Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje. Savivaldybės KFAR⁴¹ rengiamas konsolidavus žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas.

Pagal nustatytą viešojo sektoriaus grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėtį⁴³ ir

⁴¹ Santrumpos ir sąvokos naudojamos šioje ataskaitoje pateikiamos 1 priede.

⁴² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 straipsnio 17 dalis;

⁴³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2008-07-16 Nr. 730 (su vėlesniais pakeitimais);

konsolidavimo schemą⁴⁴. Savivaldybės KFAR priskiriamas II-ajam konsolidavimo lygiui, o už jo parengimą atsakinga Savivaldybės administracija.

Vadovaujantis konsolidavimo schema, į 2016 metų Savivaldybės KFAR turėjo būti ir konsoliduoti 32-ių viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių duomenys. Vadovaujantis 2016 metų konsolidavimo kalendoriuje nustatytais terminais⁴⁵, Savivaldybės administracija šį rinkinį patvirtino VSAKIS⁴¹ 2017 m. gegužės 24 d.⁴⁶, o Kontrolės ir audito tarnybai vertinimui pateikė 2017 m. gegužės 29 d.

Pagal Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašo reikalavimus⁴⁷, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu⁴⁸ Savivaldybės KFAR pildytoja paskirta – Ina Kairienė, Finansų skyriaus vyriausioji specialistė, KFAR stebėtoja – Dalė Petrėnienė, Finansų skyriaus vedėja, tvirtintoju – Rimantas Užutas, Savivaldybės administracijos direktorius.

Savivaldybės tarybos įpareigotas⁴⁹, Administracijos direktorius patvirtino⁵⁰ Savivaldybės biudžetinių įstaigų metinius finansinių ataskaitų rinkinius. Nepriklausomų auditorių audituoti viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ir savivaldybės kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių rinkiniai patvirtinti Savivaldybės tarybos sprendimais⁵¹.

VSAKIS⁴¹ veikiančios duomenų korektiškumo tikrinimo taisyklės padeda išvengti teikiamos finansinių ataskaitų rinkinių ir eliminavimo informacijos netikslumų. Teikdami duomenis konsolidavimui subjektai turi galimybę patikrinti savo parengtas finansines ataskaitas ir prireikus ištaisyti nustatytas klaidas.

Vadovaujantis Konsolidavimo metodikos 50 punkto reikalavimais Savivaldybės 2016 metų KFAR nustatytas reikšmingumo kriterijus – 0,1 proc. viešojo sektoriaus subjektu grupės konsoliduotojo turto. Savivaldybės konsoliduotas turtas sudaro 67 695,93 tūkst. Eur, atitinkamai

⁴⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimą“, 2011-03-17 Nr. 1K-092 (su vėlesniais pakeitimais);

⁴⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl 2016 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“, 2016-12-19 Nr. 1K-456;

⁴⁶ Patvirtinta ID-2147446733, D/L 2017-05-24 14:41:31;

⁴⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymo „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“, 2015-12-23 Nr. 1K-389 (su vėlesniais pakeitimais) 11 punktą; 15-ojo VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ 16 punktą.

⁴⁸ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų atsakingų asmenų patvirtinimo“, 2017-01-30 Nr. DV-83;

⁴⁹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl įgaliojimų suteikimo Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriui“, 2012-11-28 Nr. T1-246;

⁵⁰ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinių patvirtinimo“, 2017 m. gegužės 29 d. Nr. DV-426;

⁵¹ 2017-04-27 Savivaldybės tarybos sprendimai: „Dėl UAB „Pasvalio vandenys“ 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ Nr. T1-89;

„Dėl UAB „Pasvalio butų ūkis“ 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“, Nr. T1-91;

„Dėl UAB „Pasvalio autobusų parkas“ 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“, Nr. T1-92;

„Dėl UAB „Pasvalio knygos“ 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“, Nr. T1-90;

„Dėl viešosios įstaigos Pasvalio ligoninės 2016 metų finansinio ataskaitų rinkinio patvirtinimo ir pritarimo įstaigos veiklos ataskaitai“, Nr. T1-93;

„Dėl viešosios įstaigos Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro 2016 metų finansinio ataskaitų rinkinio patvirtinimo ir pritarimo įstaigos veiklos ataskaitai“, Nr. T1-94;

reikšmingumo kriterijus – 67,7 tūkst. Eur⁵².

Vadovaujantis Konsolidavimo metodikos 52 punkto reikalavimais, konsoliduojantis subjektas iš VSAKIS atspausdina ir pasirašo kontrolės ataskaitas⁵³. Kontrolės ir audito tarnybai pateiktos iš VSAKIS atspausdintos ir pasirašytos Savivaldybės KFAR kontrolės ataskaitos.

Ataskaitos K-KBA-B-KK-M Konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita (detali) metinė stulpeliuose „Ataskaitinio laikotarpio pradiniai likučiai (F00)“, „Ataskaitinio laikotarpio pabaigos likučiai (F99) ir „Kiti pokyciai (srautai)“ nėra nurodytų sumų, visos klaidos ištaisytos.

Ataskaitoje K-KKK-A-KK Bendra konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaita nurodyta klaida – 63 288 Eur. Kontrolės eilutėje FAR-002, stulpelyje Kontrolė-skirtumas esanti suma 63 288 Eur yra VSAKIS sistemos techninė klaida, nes dividendai konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje parodyti tik vienoje lentelėje "Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos".

Pasvalio rajono savivaldybės K-KSP-K-KK-M Tarpinės finansinės eilutės, naudojamos eliminavime ataskaita įrodo, kad visose eilutėse buvo teisingai eliminuota, arba subjektai teisingai pateikė informacija eliminavimui.

Pasvalio rajono savivaldybės K-TSP-B-KK Viešojo sektoriaus subjektų nesuderintų sandorių pažymoje informacijos nėra – visi sandoriai suderinti.

Pasvalio rajono savivaldybės K-KBA-A-KK-M – Metinė konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita:

- Turtas yra lygus finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto sumai;
- Visų FBA ir susijusių su FBA finansinių eilučių sumos ir pokyciai yra korektiški, t.y. ataskaitinio laikotarpio pabaigos likutis yra lygus ataskaitinio laikotarpio pradžios likucio ir visu pokyčiu sumai;
- FBA pateiktas rezultatas už periodą (dimensijos „Srautas“ F10 reikšmė) sutampa su VRA rezultatu;

Pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas) yra lygus pinigų sąskaitų FBA skirtumui.

Kontrolės ataskaitose nėra nurodyta klaidų, todėl manome, kad konsoliduojantis subjektas - Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Finansų skyrius konsolidavimo procese skyrė pakankamą dėmesį tarpusavio operacijų derinimui ir eliminavimui.

Pagal poreikį VSAKIS registruojami papildomi įrašai (toliau – konsolidavimo įrašai), t. y. konsoliduojantis subjektas atlieka rankinį duomenų koregavimą (Konsolidavimo metodika, 49.4 papunktis). Vadovaujantis Konsolidavimo metodikos 65 punktu, kiekvienas konsolidavimo įrašas pagrindžiamas konsolidavimo įrašo pažyma (VSAKIS – žurnalo įrašo pažyma), kurios rekvizitai nustatyti Buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnyje. Sudarant Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, VSAKIS buvo atlikti 2 konsolidavimo rankiniai įrašai. Pastebime, kad KFAR pildytojas parengė ir pasirašė konsolidavimo įrašų pažymas, atitinkančias Konsolidavimo metodikos

⁵² Pasvalio rajono savivaldybės administracijos buhalterinė pažyma „Dėl 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui nustatyto reikšmingumo kriterijaus“, 2017-05-24 d, Nr. 3;

⁵³ „Konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita (detali) metinė“ (VSAKIS kodas KBA-B-KK-M) ir „Bendroji konsoliduotųjų finansinių ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaita“ (VSAKIS kodas K-KKK-A-KK);

65 punkte esančius reikalavimus.

2016 metų Savivaldybės KFAR duomenys visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą į savivaldybės grupę įtrauktų subjektų finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, išskyrus, tai, kad žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose nustatėme reikšmingų duomenų iškraipymų ir sumų, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti.

Įvertinę audituotų įstaigų 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, dėl jų teisingumo pareiškėme 4 besąlygines, 1 sąlyginę nuomones, o dėl vieno VSS⁴¹ finansinių ataskaitų rinkinio duomenų atsisakėme pareikšti nuomonę (žr. 13 priedas).

1. Vidaus kontrolės ir apskaitos trūkumai didina klaidų tikimybę KFAR

Siekiant kontroliuoti konsoliduojamų subjektų finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, turi būti taikomos priemonės, užtikrinančios, kad aukštesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkiniuose būtų pateikiama teisinga informacija.

10 pastebėjimas. Dar ne visų Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų buhalterinė apskaita pilnai tvarkoma ir ataskaitų rinkiniai sudaromi vieninga apskaitos programa, o apskaitos programa yra nepritaikyta automatinio būdu teikti duomenis į VSAKIS. Biudžetinių įstaigų apskaitos politikos ir sąskaitų planai nėra suderinti su kontroliuojančiu subjektu.

KFAR duomenų teisingumas daugiausia priklauso nuo viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir duomenų pateikimo į VSAKIS teisingumo. Už viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinių sudarymą atsako viešojo sektoriaus subjekto vadovas. Auditų metu kasmet nustatome iškraipymų žemesniojo lygio subjektų finansinėse ataskaitose. Tai rodo, kad viešojo sektoriaus subjektų sukurtos vidaus kontrolės priemonės nėra pakankamos ir veiksmingos. Dar ne visi Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų buhalterinę apskaitą pilnai tvarko ir ataskaitų rinkinius sudaro vieninga apskaitos programa. Apskaitos duomenis iš apskaitos registrų į suvestinius apskaitos registrus ir ataskaitas perkeliant rankiniu būdu didėja klaidų tikimybė.

Duomenų iškraipymų atsiranda ir dėl to, kad Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų naudojama apskaitos programa yra nepritaikyta automatinio būdu teikti duomenis į VSAKIS. Duomenis į VSAKIS suvedami rankiniu būdu. Mūsų nuomone, realizavus automatinį duomenų pateikimą į VSAKIS, sumažėtų laiko sąnaudos ir žmogiškosios duomenų įvedimo klaidos tikimybė.

Konsoliduojamų subjektų apskaitos politikų nevienodumas apsinkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą jas analizuojant atskirai, dėl to neužtikrinami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme įtvirtinti atsargumo ir/ar palyginamumo principai. Nuo 2016 m. teisės aktais⁵⁴ numatytas privalomas apskaitos politikos ir sąskaitų plano suderinimas su kontroliuojančiu subjektu, tačiau iki šiol biudžetinių įstaigų apskaitos politikos ir sąskaitų planai nėra suderinti. Savivaldybės administracija įsipareigojimo iki 2017 m. liepos 1 d. parengti vieningą apskaitos politiką neįvykdė.

⁵⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ 11 punktą; Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 1K-433 „Dėl VSAFAS 15-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) 16 punktą;

11 pastebėjimas. Nepaskyrus atsakingų asmenų, neužtikrinamas komunikavimas ir savalaikis duomenų ir informacijos pateikimas buhalterinės apskaitos darbuotojams, dėl to apskaitoje nustatome klaidų ir neatitikimų.

Ne visų Savivaldybės įstaigų vadovai atsižvelgė į 2016 metais įsigaliojusių Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių⁵⁵ 19 punkto nuostatas⁵⁶ ir nepaskyrė atsakingų asmenų, ar komisijos, kurie teiktų informaciją buhalterinės apskaitos tvarkytojui.

Nepaskyrus atsakingų asmenų į apskaitą neįtraukiami, ar įtraukiami neteisingi duomenys dėl vykstančių teismo procesų, sutartinių nuostatų nevykdymo, baudų, netesybų ir kiti. Nepaskyrus atsakingo asmens (komisijos), kuris teikia buhalterinės apskaitos tvarkytojui informaciją apie turto būklės ir atliktų turto būklės pagerinimo darbų įvertinimą, išvadą dėl atliktų darbų priskyrimo prie einamojo remonto ar prie esminio turto pagerinimo ir kt. apskaitoje neteisingai apskaitomos patirtos sąnaudos, neteisingai priskiriamos išlaidos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Pvz. Savivaldybės administracijos direktorius nėra paskyręs atsakingo asmens, kuris teiktų informaciją Apskaitos skyriui apie teismo procesus, kuriuose kaip ieškovas (pareiškėjas) ar atsakovas dalyvauja Savivaldybės administracija, nurodant sumas ir Apskaitos skyriaus prašymu kitą informaciją apie teismo procesą. Administracijos Apskaitos skyrius apie bankroto procedūros eigą ir bankrutavusius juridinius asmenis nebuvo informuotas, jų skolos nebuvo pripažintos beviltiškomis ir nurašytos iš apskaitos.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“;

⁵⁶ 19. Subjekto vadovas, atsižvelgdamas į Taisyklių 4 punkte nurodytus veiksnius, gali paskirti atsakingą (-us) asmenį (-is) arba sudaryti nuolatinę (-es) ar laikiną (-as) komisiją (-as), kurie:

19.1. atlieka inventorizaciją Inventorizacijos taisyklių nustatyta tvarka;

19.2. teikia buhalterinės apskaitos tvarkytojui turto būklės ir atliktų turto būklės pagerinimo darbų įvertinimą;

19.3. teikia subjekto vadovui pasiūlymus dėl ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko nustatymo;

19.4. teikia subjekto vadovui pasiūlymus dėl turto likvidacinės vertės nustatymo;

19.5. priima sprendimą dėl atliktų darbų priskyrimo prie einamojo remonto ar prie esminio turto pagerinimo ir įformintą sprendimą teikia buhalterinės apskaitos tvarkytojui nedelsdami, o jeigu nedelsiant to padaryti neįmanoma, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos;

19.6. parengia ir teikia pasirašyti ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje aktą ir ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktą materialiai atsakingam asmeniui ir subjekto vadovui ir pasirašytus aktus teikia buhalterinės apskaitos tvarkytojui nedelsdami, o jeigu nedelsiant to padaryti neįmanoma, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų pasirašymo dienos;

19.7. parengia ir pasirašo arba teikia subjekto vadovui pasirašyti turto perdavimo–priėmimo aktą ir pasirašytą aktą teikia buhalterinės apskaitos tvarkytojui nedelsdami, o jeigu nedelsiant to padaryti neįmanoma, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo pasirašymo dienos;

19.8. surašo turto nurašymo aktus ir teikia juos subjekto vadovui pasirašyti per 5 darbo dienas, o pasirašytus teikia buhalterinės apskaitos tvarkytojui nedelsdami, o jeigu nedelsiant to padaryti neįmanoma, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo subjekto vadovo pasirašymo dienos;

19.9. nustato turto tikrąją vertę VSAFAS nurodytais atvejais arba subjekto vadovo pavedimu;

19.10. siūlo subjekto vadovui pripažinti turtą nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti aprašo nustatyta tvarka, nurodydami priežastis, įvertindami turto būklę ir tolesnio jo panaudojimo galimybes, ir parengia reikiamus aktus;

19.11. nustato liekamųjų medžiagų vertę aprašo nustatytais atvejais;

19.12. teikia buhalterinės apskaitos tvarkytojui informaciją apie teismo procesus, kuriuose kaip ieškovas (pareiškėjas) ar atsakovas dalyvauja subjektas, nurodydami sumas ir buhalterinės apskaitos tvarkytojo prašymu kitą informaciją apie teismo procesą;

19.13. teikia gautus apskaitos dokumentus (pvz., sąskaitas faktūras, perdavimo–priėmimo aktus ir kitus) buhalterinės apskaitos tvarkytojui nedelsdami, o jeigu nedelsiant to padaryti neįmanoma, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų gavimo dienos.

Savivaldybės administracijai atlikus rangos darbus Pasvalio kultūros centre, jie buvo traktuojami kaip ilgalaikio turto einamuoju remontu, o patirtos sąnaudos nurašytos į to laikotarpio sąnaudas. Audito metu neatitiktimai apskaitoje buvo ištaisyti.

Savivaldybės administracijos direktorius, atsižvelgdamas į audito pastebėjimus 2017 metais paskyrė⁵⁷ atsakingus asmenis už informacijos teikimą Apskaitos skyriui apie vykstančius teisinius procesus ir jų rezultatus bei apie atliktų turto remonto darbų priskyrimą prie einamojo remonto ar esminio turto pagerinimo.

12 pastebėjimas. Apskaitos pažeidimai turi įtakos finansinių ataskaitų duomenų teisingumui, nors sumos nėra reikšmingos. Dėl neteisingos apskaitos audituojamų subjektų dėmesį atkreipiame kasmet, bet pažeidimai kartojasi. Be to, įstaigos neatsižvelgia į VSAFAS pakeitimus.

Nurašant atsargas nesivadovaujama 8-ojo VSAFAS 36 ir 37 punktų nuostatomis (Savivaldybės administracija, Daujėnų pagrindinė mokykla, Pasvalio kultūros centras). Atsargos turi būti nurašomos į sąnaudas ne jas įsigijus, bet tik sunaudojus ar perleidus. Atiduotas naudoti veikloje ūkinis inventoriaus iš karto pripažįstamas sąnaudomis, bet jo kiekinė ir (arba) vertinė apskaita kontrolės tikslais turi būti tvarkoma nebalansinėse sąskaitose. Dėl neteisingos atsargų apskaitos audituojamų subjektų dėmesį atkreipiame kasmet, bet pažeidimai kartojasi.

Ne visos Savivaldybės įstaigos įvertino 2016 metais pasikeitusių 3-ojo ir 10-ojo VSAFAS nuostatas dėl pajamų grupavimo į pagrindinės ir kitos veiklos pajamas atsižvelgiant į tai, ar tai pagrindinė veikla įstaigai, todėl visas gautas pajamas priskyrė pagrindinės veiklos pajamoms. Pagal pasikeitusias 10-ojo VSAFAS 3.2.1 punkto nuostatas, pajamos už paslaugų teikimą, jeigu tos paslaugos nėra pagrindinė įstaigos veikla, priskiriamos įstaigos kitos veiklos pajamoms.

VšĮ „Pasvalio ligoninė“ finansinės būklės ataskaitoje neparodytos, nes apskaitos registre Didžioji knyga neapskaitytos dvi banko sąskaitos, kurių bendras likutis metų pradžiai ir pabaigai buvo 0,1 tūkst. Eur.

2. Muziejinių vertybių vertinimas tikrąja verte dar nebaigtas

13 pastebėjimas. Negalėjome patvirtinti Savivaldybės KFAR finansinės būklės ataskaitos straipsnių „Kilnojamosios kultūros vertybės“ (A.II.7) – 128,0 tūkst. Eur, finansavimo sumos (D) – 128,0 tūkst. Eur teisingumo.

Kaip ir ankstesniais metais, 2016 m. Savivaldybės konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje kilnojamųjų kultūros vertybių likutis neparodo tikrosios šio turto vertės, nes Pasvalio krašto muziejaus apskaitoje 31,6 tūkst. vnt. muziejinių vertybių užregistruota ne tikrąja, o simboline vieno euro verte. Nuo 2015 m. pradėta taikyti kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo tikrąją verte metodika, vertybes planuojama baigti vertinti iki 2020 m. Nuo 2015 metų Muziejuje įvertinta 4,1 tūkst. vnt. (14 proc.) neįvertintų muziejinių vertybių.

⁵⁷ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. kovo 24 d. įsakymas Nr. DV-235 ir 2017 m. kovo 28 d. įsakymas Nr. DV-246.

3. Savivaldybėje neapskaitytas biologinis turtas

14 pastebėjimas. Negalėjome patvirtinti Savivaldybės KFAR finansinės būklės ataskaitos 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis B. „Biologinis turtas“ ir D. „Finansavimo sumos“ nurodyto 0,11 tūkst. Eur likučio teisingumo.

2015 metais konstatavome (žr. 2016-07-14 audito ataskaitos Nr. A-9, 2.3.3. pastebėjimas), kad Savivaldybės administracija neapskaitė biologinio turto, esančio Savivaldybės teritorijoje, t.y. parkų, skverų, saugotinių medžių ir t.t. Savivaldybės administracija įsipareigojo, Finansų ministerijai pateikus išsamų biologinio turto apskaitymo tvarkos aprašą, iki 2017-09-01 turimą užpajamuoti.

4. Dėl Pasvalio kultūros centro finansinių ataskaitų rinkinio atsisakėme pareikšti nuomonę

15 pastebėjimas. Pasvalio kultūros centro finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga duomenis, neinventorizuotos skolos tiekėjams, skolos nesuderintos, neatitinka su apskaitos registrų duomenimis, neinventorizuotos nepanaudotos atostogų dienos ir atostogų kaupiniai, gautinos sumos, moėtinos sumos, aiškinamajame rašte atskleista ne visa privaloma informacija, dėl to atsisakėme pareikšti nuomonę apie įstaigos finansinių ataskaitų rinkinio duomenis.

Apskaita Pasvalio kultūros centre tvarkoma buhalterinės apskaitos programa, tačiau apskaitos duomenimis pasitikėti negalima, nes kai kuriose srityse apskaita vedama rankiniu būdu, nustatyti atskirų apskaitos registrų tarpusavio duomenų neatitikimai. Įstaigos finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga duomenis. Nustatyti finansinių ataskaitų ir apskaitos registro Didžioji knyga neatitikimai. Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ ir 13-ojo VSAFAS 1 priedas „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ sudaryti ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga (toliau – DK) duomenis, nes DK nenurodyta turto įsigijimo savikaina laikotarpio pradžiai ir pabaigai, sukauptas nusidėvėjimas laikotarpio pradžiai ir pabaigai, nurodoma tik turto likutinė vertė. DK duomenys neatitinka su apskaitos registro „Ilgalaikio turto žiniaraštis“ ir 12-ojo VSAFAS priedo duomenimis. Pasvalio kultūros centro biudžeto vykdymo ataskaitos, pinigų srautų ataskaitos ir 12-ojo VSAFAS duomenimis įsigyta turto už 19.279 Eur, o pagal DK duomenis ir apskaitos registro „Ilgalaikio turto žiniaraštis“ duomenis. 2016 metais Pasvalio kultūros centras įsigijo ilgalaikio turto už 28.498,75 Eur.

Pasvalio kultūros centras nesivadovavo Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 straipsnio 9 dalies⁵⁸, Inventorizacijos taisyklių 7, 8, 47, 48, 49 punktų nuostatomis, nes neinventorizavo įsipareigojimų (sukauptų nepanaudotų atostogų rezervo, gautinų, mokėtinų sumų). Apskaitos registro Didžioji knyga duomenimis, su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų (sąskaitų kreditas 692-693) nėra. *Buhalterio teigimu, FBA Kitos gautinos sumos nurodyta 5.518,14 Eur suma – VSD įmokų ir*

⁵⁸ 2007 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212, 19 straipsnio 9 dalis. „Apskaitos duomenys pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Inventorizavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“;

gyventojų pajamų mokesčio permokos, nors DK nėra apskaityta nei įsiskolinimų, nei permokų.

Finansinės būklės ataskaitos (toliau –FBA) eil. „V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai“ likutis metų pabaigai – 3.741,30 Eur, metų pradžiai – 2.915,88 Eur. Apskaitos registre DK sąskaitoje 24 „Pinigai ir pinigų ekvivalentai“ apskaitytos tos pačios piniginių lėšų sumos. Pagal banko sąskaitų išrašų ir kasos knygos duomenis pinigų likučiai metų pabaigai – 6.653,3 Eur, metų pradžiai – 7.032,29 Eur. Įstaiga metų pabaigai nenurodė 2.912 Eur piniginių lėšų: 2.075 Eur, esančių teikiamų paslaugų kasoje ir 885 Eur piniginių lėšų, esančių teikiamų paslaugų banko sąskaitoje. Įstaiga metų pradžiai nenurodė 4.116,41 Eur esančių teikiamų paslaugų kasoje. Įstaigos apskaitos registro Didžioji knyga sąskaitos 2411104 „Pinigai“ (teikiamų paslaugų lėšos) debeto ir kredito apyvartos nesutampa su banko išrašų duomenimis. Įstaigos Didžiojoje knygoje 2016 metais neapskaitytas grynujų pinigų judėjimas (apyvartos), nenurodyti likučiai nei metų pradžiai, nei metų pabaigai.

Pasvalio kultūros centro FBA Medžiagų ir žaliavų likutis metų pabaigai – 38,6 tūkst. Eur, metų pradžiai – 16,4 tūkst. Eur. Pasvalio kultūros centras 2016 metais įsigijo ūkinio inventoriaus už 24,1 tūkst. Eur, kuris buvo perduotas naudojimui veikloje. Tačiau pažeidžiant 8-ojo VSAFAS 37 punkto nuostatas, atiduoto naudoti veikloje ūkinio inventoriaus vertė nebuvo iš karto pripažįstama sąnaudomis ir kontrolės tikslais apskaityta įstaigos nebalansinėje sąskaitoje.

Pasvalio kultūros centras medžiagas ir žaliavas nurašo iš karto jas įsigijus (išskyrus degalus ir atsargines dalis), o ne sunaudojus veikloje. Atlikus medžiagų, žaliavų ir ūkinio inventoriaus nurašymo audito procedūras, nustatyta, kad duomenys pagal nurašymo aktus, neatitinka duomenų apskaitos registre Didžioji knyga sąskaitų 201 „Medžiagos ir žaliavos“ ir 202 „Ūkinis inventorių“ kredite, sąskaitoje 8710 „Sunaudotų atsargų savikaina“ duomenys nepateikti.

Pasvalio kultūros centras pajamas pripažino ne tuo laikotarpiu kai jos uždirbamos, o gavus teikiamų paslaugų lėšas iš Finansų skyriaus, nesivadovauta 10-ojo VSAFAS 8 punkto nuostatomis. Buvo taikoma neteisinga sąskaitų korespondencija, apskaitos registre Didžioji knyga neregistruoti įrašai sąskaitose 225, 226. Pasvalio kultūros centro Veiklos rezultatų ataskaitos (toliau –VRA) straipsnyje A.III. „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ nurodyta 15,4 tūkst. Eur suma neteisinga. Be to šiame straipsnyje nurodytos pajamos ne tik iš pagrindinės veiklos – bilietų į renginius pardavimo, bet ir nepagrindinės veiklos – patalpų nuomos, transporto paslaugų ir kt. Pasvalio kultūros centro pagrindinės veiklos pajamos už parduotus bilietus 2016 metais sudarė apie 8,4 tūkst. Eur, o kitos veiklos pajamos – apie 12,2 tūkst. Eur. Straipsnyje D.I. „Kitos veiklos pajamos“ nurodė tik 1,1 tūkst. uždirbtų pajamų, nesivadovauta 3-ojo VSAFAS 12.3., 14 punktais, 10-ojo VSAFAS 3 punkto nuostatomis. VRA straipsnyje B. „Pagrindinės veiklos sąnaudos“ nurodė sąnaudas, susijusias su kitos veiklos pajamomis, kurios turėjo būti apskaitytos VRA straipsnyje D. III. „Kitos veiklos sąnaudos“, nesivadovauta 3-ojo VSAFAS 15 punktu, 11-ojo VSAFAS 14 punktu.

VRA eil. „Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina“ nurodyta 12.940,72 Eur; transporto sąnaudos – 4.540,11 Eur, o pagal aiškinamojo rašto 8-ojo VSAFAS priedą per 2016 metus įstaigos sunaudotų atsargų savikaina 10.974,02 Eur, neatitinka duomenų pateiktų apskaitos registre Didžioji

knyga sąskaitoje 8710 „Sunaudotų atsargų savikaina“ suma nenurodyta, sąskaitų 201 „Medžiagos ir žaliavos“ ir 202 „Ūkinis inventorių“ kredite apskaityta 18.963,91 Eur. Duomenys pagal medžiagų ir žaliavų nurašymo aktus neatitinka duomenų, nurodytų 201 ir 202 sąskaitų kredite.

Aiškinamojo rašto 20-ojo VSAFAS 4 priedas parengtas ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga duomenis.

Pasvalio kultūros centro pateiktame aiškinamajame rašte pateikta ne visa pagal teisės aktus privaloma pateikti informacija, o pateikta – neišsami. Įstaigos aiškinamasis raštas parengtas nesivadovaujant 6-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ reikalavimais. Pasvalio kultūros centro aiškinamajame rašte pateikiama informacija tik už ataskaitinius metus, tačiau ji nelyginama su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, nepaaiškinamos reikšmingų pasikeitimų priežastys, nesivadovauta 6-ojo VSAFAS 15 punkto nuostatomis.

Audito metu nustatėme kasos darbo organizavimo, numeruotų blankų apskaitos pažeidimų.

5. Pasvalio krašto muziejus klaidingai apskaito pagrindinės veiklos pajamas bei atsargas pagal konsignacijos sutartis

16 pastebėjimas. Pasvalio karšo muziejaus Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnis A.III. „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ padidintas 16,8 tūkst. Eur, straipsnis D.I. „Kitos veiklos pajamos“ sumažintas 16,8 tūkst. Eur; VRA straipsnio D. III. „Kitos veiklos sąnaudos“ nurodytos sumos 7,1 tūkst. Eur patvirtinti negalime; straipsnis B. „Pagrindinės veiklos sąnaudos“ – padidintas.

Pasvalio karšo muziejus prie pagrindinės veiklos kitos pajamos nurodė ne tik pajamas iš pagrindinės veiklos – už bilietus į muziejaus ekspoziciją bet ir nepagrindinės veiklos – komisinis mokestis už kelionių pardavimus, edukacines programas, salės nuomą ir parduotus suvenyrus bei tautodailės kūrinius; o prie kitos veiklos pajamų nurodė tik pajamas uždirbtas iš suvenyrų pardavimo biudžetinėms įstaigoms, atitinkamai klaidingai į pagrindinės veiklos sąnaudas įtraukė sąnaudas, susijusias su kitos veiklos sąnaudomis, nesivadovauta 3-ojo VSAFAS 12.3., 14, 15 punktais, 10-ojo VSAFAS 3, 11-ojo VSAFAS 14 punktais.

17 pastebėjimas. Pasvalio krašto muziejaus Finansinės būklės ataskaitos straipsniai „Atsargos, skirtos parduoti“ ir „Tiekėjams mokėtinos sumos“ padidinti 3,2 tūkst. Eur.

Pasvalio krašto muziejus pagal pirkimo – pardavimo sutartį (pagal sutarties turinį – konsignacijos sutartis) tautodailės kūrinius, leidinius, suvenyrus ir kt., nuosavybės teise nepriklausančius įstaigai, apskaitoje registruoja balansinėse 2 ir 6 klasės sąskaitose, nesivadovaujama Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu subjekto principu bei Civiliniu kodeksu, kad prekių patiektų konsignatoriui, nuosavybės teisė išlieka konsignantui iki jų pardavimo pirkėjui momento. Informacija apie pagal konsignacijos sutartis perduotas atsargas, kol jos neparduotos, gali būti kaupiama nebalansinėse sąskaitose.

Pasvalio krašto muziejus Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje C.I.4. apskaitė 7,3 tūkst. Eur atsargų, skirtų parduoti, iš jų 3,2 tūkst. Eur prekės, priimtos konsignacijos pagrindais, o straipsnyje

E.II.9. nurodė 6,6 tūkst. Eur tiekėjams mokėtinų sumų, iš jų 4,2 tūkst. Eur skolos tiekėjams už prekes pagal konsignacijos sutartis.

6. Savivaldybės administracijos ir Priešgaisrinės tarnybos sukauptų atostoginių suma netiksli

18 pastebėjimas. Negalėjome patvirtinti Savivaldybės administracijos finansinės būklės ataskaitos 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis eil. C.III.5. „Sukauptos gautinos sumos“ ir E.II.11. „Sukauptos mokėtinios sumos“ nurodytų 238,3 tūkst. Eur (sukauptų atostoginių sąnaudų) sumų teisingumo, o Priešgaisrinėje tarnyboje finansinės būklės ataskaitos 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis eil. C.III.5. „Sukauptos gautinos sumos“ ir E.II.11. „Sukauptos mokėtinios sumos“ nurodytų 33,4 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Savivaldybės administracijos padaliniuose – seniūnijose atlikus nepanaudotų atostogų dienų nustatymo audito procedūras bei palyginus su nepanaudotų atostogų dienų inventorizacijos duomenimis, nustatyti reikšmingi neatitikimai, todėl atitinkamai neteisingomis sumomis apskaitoje registruotos sukauptos mokėtinios sumos (atostoginių sąnaudos). Savivaldybės administracijos ir seniūnijų inventorizacijos aprašuose nurodytos nepanaudotų atostogų dienos nebuvo sutikrintos su buhalterinės apskaitos duomenimis, todėl nesutampa su Nepanaudotų atostogų žiniaraščio (iš programos) nurodytomis nepanaudotomis atostogų dienomis, kurių pagrindu skaičiuojamos sukauptos mokėtinios sumos (atostoginių sąnaudos).

Priešgaisrinėje tarnyboje atlikus nepanaudotų atostogų dienų nustatymo audito procedūras bei palyginus su nepanaudotų atostogų žiniaraščio duomenimis, nustatyti reikšmingi neatitikimai, tiek skaičiuojant nepanaudotų atostogų dienų skaičių, tiek apskaičiuojant vidutinį darbo užmokestį. Didžioji knyga duomenys neatitinka apskaitos registrų duomenims, t.y. sukauptų nepanaudotų atostoginių sąnaudų ir socialinio draudimo įmokų suma apskaitos registro „Nepanaudotų atostogų žiniaraštis“ duomenimis – 28,7 tūkst. Eur, o Didžioji knyga duomenimis – 33,5 tūkst. Eur, nustatytas duomenų neatitikimas 4,7 tūkst. Eur. Duomenys finansinės būklės ataskaitoje pateikti pagal Didžioji knyga duomenis.

7. Mažai dėmesio skiriama teisingus apskaitos duomenis lemiančiai įstaigų vidaus kontrolės priemonei – inventorizacijai

19 pastebėjimas. Negalėjome patvirtinti Savivaldybės administracijos finansinės būklės ataskaitos 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis eil. C.III.4. „Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas“ ir C.III.5. „Kitos gautinos sumos“ nurodytų 81,8 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Įstaigos neatliko inventorizacijos taip, kaip to reikalauja Viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės įstatymas bei Inventorizacijos taisyklės.

Inventorizacija yra svarbiausia kontrolės procedūra, užtikrinanti finansinių ataskaitų duomenų teisingumą, todėl svarbu, kad įstaigos vadovautųsi teisės aktais, reglamentuojančiais inventorizacijos atlikimo procesą. Inventorizacija – tai turto ir įsipareigojimų patikrinimas ir jų faktiškai rastų likučių

palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis. Tinkamai, t. y. pagal teisės aktus atlikta inventorizacija užtikrintų apskaitos duomenų teisingumą, padėtų įvertinti turto būklę, galėtų užkirsti kelią turto grobstymui, nustatyti vidaus kontrolės priemonių trūkumus.

Pagal Inventorizacijos taisykles⁵⁹ įmonės vadovas įstatymų nustatyta tvarka atsako už inventorizacijos organizavimą ir atlikimą laiku, inventorizavimo duomenų išsaugojimą, sutikrinimo žiniaraščiuose nustatytų trūkumų išieškojimą, o kartu su buhalteriu – už teisingų inventorizacijos rezultatų, neišieškotų trūkumų ir pertekliaus įtraukimą į buhalterinę apskaitą.

Nustatėme, kad vadovai netinkamai organizuoja inventorizaciją, todėl atliekama tik kai kurių apskaitos straipsnių inventorizaciją – ne visada inventorizuojamos ilgalaikio finansinio turto, gautinų ir mokėtinų sumų bei pinigų sąskaitos, numeruoti blankai, atostoginių kaupiniai, kitiems subjektams perduotas naudotis turtas, išsinuomotas ar gautas nemokamai naudotis turtas, neįvertinama turto būklė, jo reikalingumas. Netinkamai atliekama skolų ir įsipareigojimų inventorizacija, skolos nesuderinamos, nenurodomos jų susidarymo ir suderinimo datos.

- Savivaldybės administracijoje ir 3 seniūnijose neinventorizuotos gautinos sumos už 18,0 tūkst. Eur; nesivadovauta Taisyklių 49 punktu, ne visuose inventorizacijos aprašuose nenurodyta gautinos ar mokėtinos sumos atsiradimo data, gautinos sumos susidariusios 2010-2015 metais nenuvertintos, kai kurios iš jų nėra suderintos, todėl kyla abejonių dėl jų pagrįstumo. Apskaitos skyrius apie bankroto procedūros eigą nebuvo informuotas, todėl 4,6 tūkst. Eur skolos įtrauktos į gautinų nesuderintų skolų aprašą, nebuvo nuvertintos, pagal 17-ojo VSAFAS reikalavimus. Išregistravus minėtas įmones iš Juridinių asmenų registro 2014-2016 metais skolos, nebuvo pripažintos beviltiškomis ir nurašytos iš apskaitos. Atliekant nebaigtos statybos inventorizaciją, nesivadovauta Taisyklių 24 punktu, inventorizavimo aprašuose nenurodyta atliktų darbų apimtis. Kai kuriose seniūnijose nesudaryti atskiri inventorizacijos aprašai pagal sutartis (nuomos, panaudos, pasaugos ir kt.) turimam turtui inventorizuoti (pvz. Pušaloto, Pasvalio apylinkių seniūnijose). Pušaloto seniūnijoje inventorizuotas turtas materialiai atsakingo asmens, kuris seniūnijoje nedirba.

Savivaldybės administracijos direktorius inventorizacijos komisijos neįpareigojo Savivaldybės administracijoje ir Savivaldybės Išde atlikti pinigų, finansinio turto (investicijų), įsipareigojimų bankams inventorizacijos, į Centrinę ir Vietines inventorizacijos komisijas (seniūnijose) įtraukė materialiai atsakingus asmenis.

- Dujėnų pagrindinės mokyklos, Pumpėnų gimnazijos, Pasvalio lopšelio darželio „Eglutė“ direktoriai įsakymu neįpareigojo inventorizacijos komisijos atlikti numeruotų blankų, pinigų likučių, įvertinti, ar nuvertėjimo požymių turi įstaigos finansinis turtas, išankstiniai apmokėjimai ir kitas trumpalaikis turtas, kaip numatyta 17-ame ir 22-ame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartuose. Komisijos išvadų dėl ilgalaikio turto, atsargų ar kitų išteklių nuvertėjimo inventorizacijos aprašuose nėra, taip pat nėra pastabų apie turto būklę ir jo tolimesnį naudojimą, nenaudojamam turtui atskiri inventorizacijos aprašai nesudaryti, bet po inventorizacijos buvo

⁵⁹ Inventorizacijos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 (2014-10-03 nutarimo Nr. 1070 redakcija), 64 p.

nurašyta nemažai nusidėvėjusių ilgalaikio turto vienetų. Gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacijos apraše nenurodytos skolos atsiradimo ir tarpusavio suderinimo datos.

- Patikrinus Daujėnų pagrindinės mokyklos inventorizacijos aprašus nustatyta, kad inventorizacija atlikta formaliai, nes dalis inventorizacijos atlikta nedarbo dienomis. Audito metu atlikę dalinę inventorizaciją radome sugedusio, nebenaudojamo nenurašyto ilgalaikio turto, naudojamų ilgalaikio turto, ilgalaikio turto nepaženklinto inventoriniais numeriais, 2011 m. įsigytą multimediją neišpakuotą saugomą sandėlyje, nors šiam turtui, pažeidžiant 12-ojo VSAFAS nuostatas, skaičiuojamas nusidėvėjimas. Jam nustatyta naudingo tarnavimo pabaigos data – 2017 m. liepos 31 d.

- Pasvalio kultūros centre nepanaudoti numeruoti blankai 2016 metais nebuvo inventorizuoti nei karto, nors Inventorizacijos taisyklių 8 p. įpareigoja inventorizuoti ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

8. Finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų duomenų neatitikimas su apskaitos registrų duomenimis

20 pastebėjimas. Ne visų VSS finansinių ataskaitų rinkiniai sudaryti pagal apskaitos registro Didžioji knyga duomenis.

Pagal Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 str. nuostatas, finansinės ataskaitos rengiamos pagal sąskaitų duomenis Viešojo sektoriaus įstatymo nustatyta tvarka.

Atliktos analitinės audito procedūros Savivaldybės biudžetinių įstaigų finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų duomenų atitikimo su suvestinių apskaitos registrų Didžioji knyga iki ir po uždarymo duomenimis. Trylikos biudžetinių įstaigų ir Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkiniai sudaryti ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga duomenis. Dešimt biudžetinių įstaigų 31 sąskaitos apskaitai naudoja ne dvi sąskaitas „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ ir „Sukauptas ankstesniųjų metų perviršis ar deficitas“, o vieną, todėl taiko neteisingą sąskaitų korespondenciją.

9. Finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų tarpusavio neatitikimas

Palyginę Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų 5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ (toliau– PSA) duomenis su 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priedo „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį“ duomenimis nustatėme neatitikimus, kurių viešojo sektoriaus subjektai paaiškinti negalėjo:

Viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas	Pinigų srautų ataskaita	20-ojo VSAFAS 4 priedas	Nustatyti skirtumai
	Finansavimo sumos kitoms išlaidoms ir Gautos finansavimo sumos ilgalaikiam ir biologiniam turtui įsigyti suma	Finansavimo sumos (gautos), išskyrus neatlygintinai gautą turtą	
Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems	612.023,33	612.904,38	-881,05
Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės– Bitės gimnazija	975.258,01	975.508,02	-250,01
Visuomenės sveikatos biuras	265.721,21	252.973,71	12.747,50
VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	310.304,00	331.701,00	-21.397,00
Iždas*	14.279.483,55	10.965.326,31	3.314.157,24
Privatizavimo fondas	37.465,00	31.993,00	5.472,00

*Pastaba. Iždas Pinigų srautų ataskaitos neteisingoje eilutėje nurodė gautas sumas iš mokesčių.

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priede apie nemokamai gauto turto finansavimo sumas neatitinka 12-ojo, 13-ojo ir 8- ojo VSAFAS prieduose pateiktų duomenų, kurių viešojo sektoriaus subjektai paaiškinti negalėjo:

Viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas	12, 13, 8 -ųjų VSAFAS prieduose nurodyti duomenys apie nemokamai gautą turtą	20-ojo VSAFAS 4 priede nurodyti duomenys apie nemokamai gautą turtą	Nustatyti skirtumai
Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka	19.487,24	27.177,42	-7.690,18
Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems	71,05	2.913,56	-2.842,51
Grūžių vaikų globos namai	2.871,22	3.934,39	-1.063,17
Priešgaisrinė tarnyba	364,51	186,05	178,46
Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla	3.704,47	3.780,47	-76,00
Pasvalio sporto mokykla	10,35	100	-89,65
Pasvalio specialioji mokykla	671,57	622,74	48,83
VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros c.	63.400	57.240	6.160,00

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys apie įsigytą turtą 12, 13-ojo VSAFAS prieduose neatitinka duomenų pateiktų Pinigų srautų ataskaitoje apie lėšas gautas turto įsigijimui bei įsigytą turtą, kurių viešojo sektoriaus subjektai paaiškinti negalėjo:

Viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas	12, 13- ųjų VSAFAS prieduose nurodyti duomenys apie pirtą turtą	Pinigų srautų ataskaitos duomenys		Nustatyti skirtumai
		apie lėšas sumokėtas už turtą	apie finansavimo sumas skirtas turtui įsigyti	
Savivaldybės administracija*	1.823.925,15	1.772.922,31	1.791.164,04	51.002,84
Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka	8.780,83	1.921	1.921	6.859,83
Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems	32.378,8	39.879	24.879	-7.500,2
Visuomenės sveikatos biuras	14.792,25	12.802,1	12.747,5	1.990,15
VšĮ Pasvalio ligoninė	231.236,53	236.395,39	81.001,03	-5.158,86

*Pastaba. Savivaldybės administracija paaiškino 26,0 tūkst. Eur sumų teisingumą.

V DALIS. TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JUO TEISĖTUMO, PANAUDOJIMO EFEKTYVUMO IR EKONOMIŠKUMO VERTINIMAS

2016 metais, atlikus šešių asignavimų valdytojų auditus, dėl turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo pareikštos visos sąlyginės nuomonės (13 priedas).

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje nustatyta, kad savivaldybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama vadovaujantis, visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais.

1. Nepakankamai sparčiai vyksta turto teisinė registracija

21 pastebėjimas. Dalis apskaityto registruotino Savivaldybės nekilnojamojo turto neįregistruota viešuosiuose registruose, nepakankamai sparčiai Savivaldybėje vyksta naudojamos valstybinės žemės sklypų, kapinių, registruotinių daiktinių teisių įforminimas.

Auditų metu nustatėme:

- Daujėnų pagrindinė mokykla naudojasi valstybinės žemės sklypu po Mokyklos pastatu

Ugniagesių g. 1, Daujėnai, tačiau šis valstybinės žemės sklypas įstatymų nustatyta tvarka nėra suformuotas, todėl neįregistruotas Nekilnojamojo turto kadastre, nesudaryta panaudos sutartis ir neįregistruota Nekilnojamojo turto registre. Naudojamas valstybinės žemės sklypas neapskaitytas Mokyklos apskaitos registruose.

Mokyklos direktorius audito metu pradėjo valstybinės žemės naudojimo įteisinimo procedūras.

- Daujėnų pagrindinės mokyklos apskaitoje apskaitytas nekilnojamasis turtas – ūkinis pastatas, esantis Baluškių g. 4, Daujėnai (įsigijimo savikaina – 15.471,50 Eur, likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d. – 5.333,54 Eur), kuris neįregistruotas nekilnojamojo turto registre.

Mokyklos direktorius pradėjo nekilnojamojo turto įregistravimo procedūras.

- Pasvalio krašto muziejus 2010 metais iš fizinio asmens pagal perdavimo–priėmimo aktą gavo dubenuotųjų akmenų ir girnų kolekciją, esančią Lėvens g. Pasvalyje, tačiau valstybinės žemės sklypas įstatymų nustatyta tvarka nėra suformuotas, neįregistruotas Nekilnojamojo turto kadastre, nesudaryta panaudos sutartis, neįregistruota Nekilnojamojo turto registre ir neapskaityta įstaigos apskaitos registruose.

Muziejaus direktorius audito metu pradėjo valstybinės žemės naudojimo įteisinimo procedūras.

- 2007 m. priimto Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 33 straipsnio 3 dalimi buvo nustatyta, kad visose kapinių teritorijose iki 2009 m. sausio 1 d. privaloma atlikti kapinių inventORIZACIJĄ ir Vyriausybės nustatyta tvarka pateikti registruoti detalius inventorinius esamos būklės dokumentus – geodezinę nuotrauką, esamos įrangos, statinių, medžių, antkapių, laidojimo faktų registravimo dokumentus. Savivaldybės įpareigosios kapinių žemės sklypus iki 2017 m. sausio 1 d. įregistruoti Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Iki šiol nesutvarkyta ir neįteisinta 190 kapinių žemės sklypai, o seniūnijų apskaitoje apskaityta tik 13 kapinių iš Savivaldybės teritorijoje esančių 195 kapinių. Suprasdami, kad tai laiko ir lėšų reikalaujantis procesas, manome iki šiol Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių žemės sklypų dokumentų sutvarkymo, įregistravimo ir apskaitymo darbai vangiai, nenustatyta šių darbų atlikimo strategija ir finansavimo šaltiniai.

- Savivaldybės administracija, atsižvelgdama į mūsų 2015 metais teiktas rekomendacijas, įkainojo ir apskaitė vietinės reikšmės kelius ir gatves, bet tiksli vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita bus užtikrinta tik atlikus jų techninę inventORIZACIJĄ ir teisinį registravimą. Kol kas nesutvarkyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių (išskyrus naujai įrengtus ir rekonstruotus) techninė inventORIZACIJA ir teisinė registracija. Nekilnojamojo turto registre neregistruoti ir kiti Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys registruotini statiniai ir daiktinės teisės.

2. Neužtikrinama sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolė

22 pastebėjimas. Ne visi Savivaldybės administracijoje sudaromi susitarimai dėl skolų grąžinimo dalimis yra užregistruoti, dėl to negalime nustatyti tikslaus jų skaičiaus; už susitarimų vykdymo kontrolę nepaskirti atsakingi asmenys, todėl, neįvykdžius susitarimų, nesiimta teisinių priemonių skoloms išieškoti.

Išnuomojusi kempingą, Savivaldybės administracija nekontroliavo, kaip nuomininkas vykdo sutartinius įsipareigojimus, atsižvelgė ne į visus audito metu nurodytus pastebėjimus.

Savivaldybės administracija sudaro susitarimus su fiziniais ir juridiniais asmenimis dėl susidariusių skolų Savivaldybei gražinimo dalimis. Audito metu nustatėme dar 2013 metais sudarytų susitarimų, kurių įvykdymo terminai jau seniai pasibaigė, bet jie nebuvo vykdomi, skolos Savivaldybei negražintos, o Savivaldybės administracija nepareikalavo juos įvykdyti, nes nebuvo paskirti asmenys, atsakingi už susitarimų laikymosi kontrolę, jokių teisinių priemonių skolų išieškojimui nesiimta. Susitarimai neregistruoti duomenų valdymo sistemoje, todėl negalėjome nustatyti, kiek jų yra sudaryta.

Savivaldybės tarybos sprendimu⁶⁰ Savivaldybės administracija pagal nuomos sutartį⁶¹ (toliau – Sutartis) išnuomojo ir perdavė⁶² UAB „Lyderio grupė“ nekilnojamąjį turtą už 838,7 tūkst. Eur (8 poilsio namelius, teniso aikštelę ir kempingo teritoriją su infrastruktūra), esantį Dvareliškių g. 1 Pasvalyje. Praėjusiais metais atlikę analizę kaip kempingo nuomininkas 2015 metais laikėsi sutartinių įsipareigojimų konstatavome, kad Savivaldybės administracija nekontroliavo sutartinių įsipareigojimų vykdymo, nes nustatėme esminių sutarties pažeidimų, apie kuriuos informavome Savivaldybės administraciją. Patikrinę kaip įgyvendintos rekomendacijos nustatėme, kad į dalį mūsų pastebėjimų nebuvo atsižvelgta ir pažeidimai kartojasi: nuomininkas Nekilnojamojo turto registre neįregistravo nuomos sutarties; planuojamos investicijos nesuderintos su Savivaldybės administracijos direktoriumi; faktinės investicijos nei vienais metais neatitinka su Savivaldybės administracijai pateiktomis planuotomis ir t.t. Ne visi rašytiniai dokumentai ir informacija, gauta iš kempingo nuomotojo UAB „Lyderio grupė“ registruota Savivaldybės dokumentų valdymo sistemoje. Nesuderinus investicijų plano, laiku nesumokėjus nuomos mokesčio, Savivaldybės administracija neskaičiavo sutartyje nustatyto dydžio delspinigių.

Audito metu į dalį pastebėjimų atsižvelgta: Nekilnojamojo turto registre įregistruota nuomos sutartis, apskaičiuoti nuomininkui delspinigiai už pavėluotą nuomos mokesčio sumokėjimą, dokumentų valdymo sistemoje užregistruoti gauti dokumentai.

3. Disponuojant turtu ne visada laikomasi teisės aktų reikalavimų

23 pastebėjimas. Savivaldybės administracija, keisdama negyvenamosios patalpos paskirtį, nesivadovavo Savivaldybės tarybos sprendimu, nurašant sunaudotas medžiagas nepaisė 8-ojo ir 12-ojo VSAFAS reikalavimų, neteisingai apskaitoje registravo ilgalaikio turto pasikeitimus.

Savivaldybėje yra inereikalingo, nenaudojamo ar nebetinkamo naudoti, tačiau nenurašyto turto.

- Savivaldybės taryba priėmė sprendimą⁶³ rekonstruoti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančią patalpą – salę į du butus. Savivaldybės administracija nesivadovavo Savivaldybės

⁶⁰ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. rugpjūčio 28 d. sprendimas Nr. T1-193 „Dėl nekilnojamojo turto, esančio Dvareliškių g. 1, Pasvalyje nuomos“ (su pakeitimais);

⁶¹ 2014 m. liepos 3 d. Savivaldybės turto nuomos sutartis Nr. ASR-34

⁶² 2014 m. liepos 11 d. Savivaldybės materialiojo turto perdavimo ir priėmimo aktas.

⁶³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 23 d. sprendimas Nr. T1-227 „Dėl leidimo rekonstruoti patalpą“;

tarybos sprendimu: parengė ne rekonstrukcijos techninį projektą, kaip įpareigojo Savivaldybės taryba, bet nekilnojamojo turto paskirties keitimo projektą; atliktus negyvenamosios patalpos-salės pertvarkymo į du gyvenamuosius butus darbus traktavo kaip patalpų einamąjį remontą, o ne rekonstrukciją, kaip numatyta Tarybos sprendime. Sunaudotos statybinės ir kitos medžiagos buvo nurašytos į to ataskaitinio laikotarpio sąnaudas. Nekilnojamojo turto vienetas – pertvarkyta salė, kurios balansinė vertė nurašymo dienai buvo 5.499 Eur, buvo nurašyta iš apskaitos be Savivaldybės tarybos pritarimo, o du butai apskaityti mažesne, negu patirta sąnaudų, verte.

Audito metu Savivaldybės administracija butų apskaitos klaidas ištaisė ir patikslino jų vertę.

- Auditų metu nustatome, kad įstaigos turi daug nenaudojamo, nereikalingo turto, kuris nėra nurašytas. Savivaldybėje yra ir nereikalingo, nenaudojamo ar nebetinkamo naudoti nekilnojamojo turto, kurio likimas nesprenžiamas.

4. Neužtikrinamas transporto naudojimo skaidrumas

24 pastebėjimas. Savivaldybėje nepakankamas tarnybinio lengvojo ir kito įstaigose esančio transporto naudojimo reglamentavimas, jo panaudojimo kontrolė.

Savivaldybės transporto naudojimo kontrolę siūlėme tobulinti 2014 metais atlikę auditą, tačiau iki 2016 metų pabaigos nebuvo numatytos priemonės naudojimo kontrolei ir skaidrumui užtikrinti: Savivaldybėje nenustatytos tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo Savivaldybės biudžetinėse įstaigose taisyklės, todėl Savivaldybės biudžetinės įstaigos turi vadovautis Vyriausybės patvirtintomis Pavyzdinėmis transporto naudojimo taisyklėmis; nereglamentuota Savivaldybės administracijos tarnybinio transporto naudojimo tvarka; Savivaldybės įstaigose yra daug transporto priemonių, kurios nepriskiriamos tarnybiniam lengvajam transportui, tačiau įstaigos jį naudoja ūkio reikmėms, nuomoja, todėl manytume, kad turėtų būti reglamentuota ir šio transporto naudojimo tvarka; Savivaldybės tarybos sprendimu Pasvalio lopšelio – darželio „Žilvitis“ direktorius įpareigotas iki 2014 m. gruodžio 1 d. parengti ir patvirtinti vežiojimo ir mokesčio už ikimokyklinio amžiaus vaikų pavėžėjimo į ugdymo įstaigą surinkimo, mokėjimo ir lėšų panaudojimo tvarkos aprašą. Minimas tvarkos aprašas patvirtintas tik 2016 metų pabaigoje; Savivaldybėje nenustatytas biudžeto asignavimų normatyvas tarnybiniam transportui, nors Lietuvos Respublikos Vyriausybė rekomenduoja savivaldybėms nustatyti iš savivaldybių biudžetų išlaikomoms biudžetinėms įstaigoms išlaidų tarnybiniam transportui išlaikyti – iki 1 procento asignavimų darbo užmokesčiui.

Patikrinę transporto panaudojimą 13 asignavimų valdytojų nustatėme, kad neužtikrinama efektyvi transporto panaudojimo kontrolė. 2016 metams metiniai ridos limitai buvo nustatyti ne visoms transporto priemonėms Savivaldybės administracijoje, Krinčino, Pasvalio miesto, Vaškų seniūnijose, Daujėnų, Pumpėnų, Sporto mokyklose, Pasvalio lopšelyje darželyje „Žilvitis“, Pasvalio kultūros centre. Nustatyti metiniai ridos limitai viršyti savivaldybės administracijoje, Joniškėlio apylinkių, Krinčino ir Namišių seniūnijose – po 1 automobilį. Namišių seniūnijos seniūnas 2016 m. spalio 4 d. su motyvuotu prašymu kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių dėl ridos limito

2016 metams automobiliui Citroen Berlingo padidinimo. Savivaldybės administracija apie prašymo nagrinėjimo eigą ir rezultatus seniūno neinformavo, ridos limito nepadidino.

Krinčino seniūnijoje nesilaikoma Savivaldybės tarybos patvirtinto Socialinės pagalbos automobilių naudojimo aprašo, neatsakingai pildomi kelionės lapai.

Patikrinus 2016 m. lapkričio mėn. Savivaldybės administracijos transporto panaudojimo už rajono ribų tikslumą ir pagrįstumą nustatyta, kad: ne visi Savivaldybės administracijos darbuotojų išvykimai tarnybiniu transportu suderinti su Administracijos direktoriumi; už tarnybinio transporto panaudojimą kelionės lape pasirašo transportu nesinaudoję ir neįgaloti pasirašyti asmenys.

Pvz.:

Administracijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. DK-390 lapkričio 26 d. vairuotojas G. Gudas komandiruotas į Rygą. Kelionės lape (290 km) pasirašė V. Gaspariūnaitė, kuriai administracijos direktoriaus tarnybinio pavedimo nėra; 2016 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. DA-517 vairuotojas G. Gudas lapkričio 29 d. komandiruotas į Rygą. Kelionės lape (290 km) pasirašė K. Ulskytė, kuriai Administracijos direktoriaus tarnybinio pavedimo nėra; Administracijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. DA-502 vairuotojas G. Vaičekonis lapkričio 17 d. vyko į Iecavos savivaldybę nuvežti Savivaldybės delegacijos atstovus. Delegacijos atstovų grupė nesudaryta. Kelionės lape (160 km) pasirašė E. Aleksandravičienė.

Daujėnų pagrindinėje mokykloje kelionės lapų duomenimis transporto priemonės keletą kartų važiavo poilsio ir švenčių dienomis, bet direktoriaus įsakymais kelionės tikslas ir vairuotojų darbas neįformintas, darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose nepažymėtas. Palyginus transporto priemonių kelionės lapus ir degalų užpylimo kvitus taip pat nustatyta neatitikimų.

Savivaldybės administracijos tarnybiniu transportu naudojosi kitos Savivaldybės įstaigos nemokamai, nors Savivaldybės taryba yra nustačiusi įkainius. 2016 metais Savivaldybės administracija pajamų už transporto naudojimą negavo. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas subjekto principas reiškia, kad apskaitoje turi būti registruojamas tik to viešojo sektoriaus subjekto nuosavas ir patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės ar savivaldybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Savivaldybės administracija, leisdama nemokamai naudotis tarnybiniu transportu kitiems subjektams, patirtas transporto sąnaudas apskaitė kaip savo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648 patvirtintame Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstituciniame veiklos plane numatyta 1.1.11 priemonė – viešai skelbti informaciją apie tarnybinių automobilių naudojimą valstybės ir savivaldybių įstaigose. Siekiant užtikrinti tarnybinio transporto naudojimo skaidrumą, viešumą ir atskaitingumą visuomenei Savivaldybėje turėtų būti viešai skelbiama informacija apie tarnybinių automobilių naudojimą.

5. Pasitaiko klaidų taikant įkainius už teikiamas paslaugas

25 pastebėjimas Taikant Savivaldybės tarybos nustatytus įkainius už teikiamas paslaugas nustatė klaidų. Savivaldybės administracija leido kitoms įstaigoms naudotis tarnybiniu transportu nemokamai, o Pasvalio krašto muziejuje už dalį teikiamų paslaugų įkainius nustatė direktorius.

Pasvalio krašto muziejus neteisingai taikė Savivaldybės tarybos patvirtintą antkainį už kelionių organizavimą, turizmo informacinių leidinių (lankstinukų, suvenyrų, ženkliukų, atvirukų, žemėlapių ir kt.), tautodailės dirbinių (medžio drožinių, juostelių, paveikslų ir kt.), grožinės ir kraštotyrinės literatūros pardavimą. Be to, Muziejus organizavo mokamus renginius, teikė paslaugas, kurių įkainius patvirtino Muziejaus direktorius, nes Savivaldybės taryba nebuvo patvirtinusi. Už teikiamas edukacines programas ir pamokas taikė dvigubus įkainius, t.y. ne tik Savivaldybės tarybos nustatytus, bet ir Muziejaus direktoriaus patvirtintus. Vietos savivaldos įstatymas nustato išimtinę Savivaldybės tarybos kompetenciją nustatyti įkainius už teikiamas paslaugas.

Audito metu į pastebėjimus buvo atsižvelgta.

- Pasvalio lopšelyje-darželyje „Žilvitis“ suteikiant mokesčio lengvatas tėvams už laikų išlaikymą Darželyje ne visada buvo laikomasi Savivaldybės tarybos nustatytos tvarkos, o vaikams, valgantiems ne visus 4 maitinimo kartus, bet pasirinktinai, mokestis už maitinimą buvo skaičiuojamas taikant neteisingus įkainius.

Audito metu į pastebėjimus buvo atsižvelgta.

- Pasvalio kultūros centras, išnuomodamas patalpas, apskaičiavo mažesnę nei priklauso patalpų nuomos mokesį, nesilaikė Savivaldybės tarybos patvirtintų įkainių, o Kultūros centro skyriuose vykstantiems komerciniams kultūriniais renginiams patalpas suteikė nemokamai.

6. Kasmet nustatome biudžetinės drausmės pažeidimų

26 pastebėjimas. Ne visos įstaigos, pervesdamos uždirbtas pajamas į Finansų skyrių, laikosi Savivaldybės tarybos nustatytos tvarkos. Nebiudžetinių lėšų sąskaitose įšaldomi dideli pinigų likučiai. Savivaldybės administracija, Pasvalio sporto mokykla trečiųjų asmenų išlaidas apmokėjo biudžeto lėšomis ir jų neatstatė.

Pasvalio krašto muziejus, Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis", Pasvalio kultūros centras, Pasvalio sporto mokykla, Savivaldybės administracija gautas įplaukas už teikiamas paslaugas į Savivaldybės biudžetą pervesdavo nesilaikydamos Savivaldybės tarybos nustatytos tvarkos, t.y. rečiau nei du kartus per mėnesį.

Metų pabaigoje banko sąskaitose liko dideli įplaukų už suteiktas paslaugas likučiai: Savivaldybės administracijos (su seniūnijomis) teikiamų paslaugų lėšų banko sąskaitose – 10,0 tūkst. Eur ir teikiamų paslaugų lėšų, gautų iš biudžetinių įstaigų sąskaitoje – 22,1 tūkst. Eur; Pasvalio sporto mokykloje – 49,54 tūkst. Eur, nors teikiamų paslaugų pajamų planas neįvykdytas 2,18 tūkst. Eur.

Pasvalio sporto mokykla kitų lėšų sąskaitoje kaupė lėšas, gautas ne tik iš biudžetinių, bet ir iš viešųjų įstaigų. 2016 metais kitų lėšų sąskaitoje sukaupta 1,1 tūkst. Eur pajamų iš viešųjų įstaigų. Šios lėšos turi būti apskaitomos teikiamų paslaugų sąskaitoje ir pervestos į Finansų skyrių. Be to, Pasvalio sporto mokykla mokykla gavo 0,4 tūkst. Eur pajamų iš Latvijos įmonės, tačiau dėl nepakankamai neišsamaus reglamentavimo, nėra aišku, ar šios lėšos turėjo būti apskaitytos kitų lėšų, ar teikiamų paslaugų lėšų sąskaitoje. Įstaiga šias lėšas apskaitė kitų lėšų sąskaitoje.

Pasvalio sporto mokykla per 2016 metus gavo 2,2 tūkst. Eur pajamų iš biudžetinių įstaigų, kurias kaupė kitų lėšų sąskaitoje. Lėšos, gautos iš kitų biudžetinių įstaigų už teikiamas paslaugas, nebuvo naudojamos pagal vadovo patvirtintą išlaidų sąmatą. Be to, Pasvalio sporto mokykla 2016 m. vasario mėn. gavo draudimo išmoką 3,6 tūkst. Eur, kuri nebuvo panaudota, šios lėšos įšaldytos banko sąskaitoje.

2016 m. pabaigoje Pasvalio sporto mokyklos pavedimų lėšų sąskaitos likutis – 5,4 tūkst. Eur, nes šioje banko sąskaitoje kaupė lėšas, gautas iš kitų įstaigų pagal išrašytas sąskaitas už trečiųjų asmenų suteiktas paslaugas, o už paslaugas sumokėjo Savivaldybės biudžeto lėšomis. Sausio – rugpjūčio mėn. gautomis lėšomis iš įstaigų biudžetinės sąskaitos lėšas atstatė pavėluotai, t.y. gruodžio 30 d.

Be to, pavedimų lėšų sąskaitoje kaupė lėšas, gautas iš Darbo biržos pagal viešųjų darbų programą, o darbuotojams už viešus darbus sumokėjo Savivaldybės biudžeto lėšomis. 2016 m. kovo – birželio mėn. sukaupė 3,2 tūkst. Eur, kurie nebuvo atstatyti į įstaigos biudžetinę sąskaitą. Į įstaigos biudžetinę sąskaitą taip pat nebuvo atstatytos lėšos, gautos Savivaldybės tarybai kompensavus VšĮ Bobų vasara patirtas išlaidas – 0,4 tūkst. Eur. Iš viso į įstaigos biudžetinę sąskaitą neatstatyta 3,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracija banko pavedimų lėšų sąskaitoje kaupė lėšas, gautas iš kitų įstaigų pagal išrašytas sąskaitas už trečiųjų asmenų suteiktas paslaugas. Savivaldybės administracija už paslaugas sumokėjo savivaldybės biudžeto lėšomis, tačiau gavus lėšas iš įstaigų savivaldybės biudžeto lėšos nebuvo atstatytos. Neatstatytų biudžeto lėšų likutis 2016-12-31 – 10,4 tūkst. Eur.

7. Stokojama racionalaus požiūrio naudojant lėšas ir turtą

27 pastebėjimas. Neieškoma alternatyvų brangiai kainuojančioms šildymo paslaugoms Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos Ustukių skyriuje ir Daujėnų pagrindinėje mokykloje. Pasvalio miesto seniūnijoje transporto priemonės naudojamos neracionaliai.

Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos Ustukių skyriuje, Daujėnų pagrindinėje mokykloje šildymo paslaugas teikia UAB „Lenauda“. Šių mokyklų šildymo kaštai ženkliai didesni už kitų įstaigų šildymo kaštus. Minėtų mokyklų atsakingi darbuotojai nevertino perkamų šildymo paslaugų kaštų ir neieškojo racionalesnių šildymo būdų, su paslaugos tiekėju daugiau kaip prieš 10 metų sudarytos sutartys nebuvo peržiūrėtos. Į šią problemą Savivaldybės administracijos ir įstaigų atsakingų asmenų dėmesį atkreipėme dar praėjusiais metais, tačiau pokyčių nepastebėjome, jokie sprendimai šiuo klausimu nebuvo priimti.

Pasvalio miesto seniūnijoje transportas panaudojamas neracionaliai. Seniūnijai trūksta tarnybinio transporto, bet automobiliu „Citroen Berlingo“, kuriuo naudojasi Seniūnijos socialinio darbo specialistai, per 2016 metus nuvažiuota tik 959 km, patirta 233 Eur sąnaudų, iš jų 168 Eur – transporto priemonės civilinės atsakomybės draudimui, 65 Eur – degalams.

8. Neužtikrinamas Savivaldybės kontroliuojamų įmonių efektyvus valdymas

28 pastebėjimas. Savivaldybės kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių įstatai neatspindi jų pagrindinių veiklos tikslų, valdysena nėra efektyvi, finansiniai rezultatai neužtikrina veiklos tvarumo.

UAB Pasvalio vandenys teikia subjektams paramą pagal Labdaros ir paramos įstatymą, bet paramos teikimo tvarka įmonėje nepatvirtinta.

Savivaldybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų įstatai turi trūkumų.

Iš Savivaldybės įsteigtų keturių uždarytųjų akcinių bendrovių, trys teikia įstatymais nustatytas viešąsias paslaugas: vandens tiekimo, keleivių vežimo vietiniais maršrutais, gyvenamųjų namų ir socialinio būsto administravimo. Tik vienos jų – UAB „Pasvalio vandenys“ įstatuose suformuluotas veiklos tikslas – užtikrinti Pasvalio rajono vartotojų nepertraukiamą aprūpinimą centralizuotai tiekiamu vandeniu, tiekiamo vandens kokybę, vandens tiekimo ir valymo įrenginių saugų eksploatavimą, siekiant pajamų gavimo, racionaliai naudoti bendrovės turtą bei kitus išteklius, siekti pelno, kad būtų patenkinti akcininko turtiniai interesai. Kitų trijų Savivaldybės kontroliuojamų įmonių (toliau - SKĮ) – UAB „Pasvalio autobusų parkas“, UAB „Pasvalio butų ūkis“ ir UAB „Pasvalio knygos“ veiklos tikslas – gauti pajamų ir pelno.

Finansiniai rodikliai rodo nepakankamai finansiškai tvarią SKĮ būklę. Tik UAB „Pasvalio vandenys“ yra rentabili įmonė ir užtikrina investicinę grąžą. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ ir UAB „Pasvalio butų ūkis“ pelnas 2016 metais buvo tik simbolinis ir jokių investicijų į veiklą neužtikrina. UAB „Pasvalio knygos“ veikla komercinio pobūdžio, todėl turėtų Savivaldybei nešti grąžą, bet 2016 metais šios įmonės veikla nuostolinga.

SKĮ valdysena nėra efektyvi: aiškiai nesuformuluoti įmonėms keliami tikslai ir užduotys; nesukurta motyvacinė sistema, kuri skatintų SKĮ veiklos efektyvumą; įmonių vadovų darbo užmokestis nepriklauso nuo įmonės pasiektų rezultatų, nors savivaldybėms rekomenduojama taikyti valstybės kontroliuojamoms įmonėms nustatytą tvarką.

UAB „Pasvalio vandenys“ teikia subjektams paramą pagal Labdaros ir paramos įstatymą, bet paramos teikimo tvarka įmonėje nepatvirtinta, o Labdaros ir paramos įstatyme nėra bendrų paramos skyrimo principų ir detalios tvarkos, kaip Savivaldybės valdomos bendrovės privalo organizuoti paramos teikimą, todėl sudaromos prielaidos paramą teikti neracionaliai ir neskaidriai.

SKĮ tinklalapiuose viešinama tik dalis informacijos apie jų veiklą, veiklos ataskaitų neskelbia nei viena SKĮ, kai kurie duomenys pasenę, laiku neatnaujinami o UAB „Pasvalio knygos“ ir UAB „Pasvalio autobusų parkas“ interneto tinklalapių net neturi.

Savivaldybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų „Pasvalio ligoninė“ ir „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“ įstatai keistini, nes yra pasenę, juose nepilnai įvardintos Viešųjų įstaigų įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje, Sveikatos priežiūros įstatymo 28 straipsnyje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. 1025 „Dėl Valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ 2.5 punkte nustatytos savininko teisės ir kita informacija. PASPC įstatų 26 punkto nuostatos neteisingos logine prasme.

Neužtinkrinamas Savivaldybės, kaip savininkės neturtinių teisių įgyvendinimas, nes nepatvirtintos viešųjų įstaigų veiklos strategijos, nenustatytos valdymo struktūros, nepatvirtinti

pareigybių sąrašai, nenustatyti išlaidų, skirtų darbo užmokesčiui ir medikamentams normatyvai kaip nustatyta Sveikatos priežiūros įstatymo 28 straipsnio 5 punkte.

9. Savivaldybės Privatizavimo fondas panaikintas pavėluotai

29 pastebėjimas. Savivaldybės privatizavimo fondas likviduotas nesilaikant teisės aktų reikalavimų.

Nuo 2016 metų sausio 1 d. įsigaliojus Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 straipsnio 19 dalies, Biudžeto sandaros įstatymo 3 straipsnio 2 dalies, Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimams privatizavimo fondo sąvokos nelieka, savivaldybių privatizavimo fondų sąmatos nebesudaromos, o lėšos nebegali būti paskirstomos per savivaldybių privatizavimo fondus.

Savivaldybės administracija, kuri administravo Savivaldybės privatizavimo fondą, laiku neinicijavo šio fondo likvidavimo bei jo perėmimo klausimų. Be to, pažeisdama įstatymų nuostatas, 2016 metais vykdė Privatizavimo fondo veiklą – į Fondo sąskaitą buvo pervedami pinigai už parduotus nekilnojamuosius daiktus ir jie perskirstomi. Savivaldybės taryba tik 2016 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. T1-99 nusprendė likviduoti Savivaldybės privatizavimo fondą, tačiau sprendime nenurodyta kuriai datai jis likviduojamas, neįpareigojo pasirašyti piniginio likučio perdavimo-priėmimo akto. Likviduojant Fondą inventorizuoti ir perdavimo-priėmimo aktu perduoti tik ilgalaikio turto, skirto parduoti, likučiai. Pinigų banko sąskaitoje 59604,85 Eur likutis nustatyta tvarka neinventorizuotas, jis į Savivaldybės biudžeto sąskaitą pervestas 2016-05-11 be perdavimo-priėmimo akto. 2016 m. Savivaldybės privatizavimo fondas sudarė finansinių ataskaitų rinkinį, kurio duomenys yra Savivaldybės KFAR sudedamoji dalis.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Numatomi veiksmai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Skyrius atsakingas už rekomendacijos įgyvendinimą	Rekomendacijų planą užpildžiusio asmens pareigos, vardas, pavardė
1	Patvirtinti Savivaldybės biudžeto rengimo tvarką (žr. ataskaitos 1 pastebėjimas)	Parengsime Savivaldybės biudžeto rengimo tvarką ir patvirtinsime Administracijos direktoriaus įsakymu	2017-11-01	Finansų skyrius	Dalė Petrėnienė
2	Numatyti priemones veiklos plano uždavinių įgyvendinimui, tikslų pasiekimui, kriterijus rezultatų įvertinimui. Užtikrinti Savivaldybės strateginių planų įgyvendinimo stebėseną. Nustatyti asignavimų valdytojų atsiskaitymo už metinių strateginių tikslų pasiekimo rezultatus formą (žr. ataskaitos 2 pastebėjimas)	Parengsime ataskaitų formas ir pagal jas iki 2018 m. gegužės 1 d. parengsime planų ataskaitas. 2017-2019 m. strateginio veiklos plano ataskaita bus parengta ir teikiama Tarybai tvirtinti iki 2018 m. gegužės 31 d. Plėtros strateginio plano ataskaita už 2016 m. patvirtinta 2017 m. gegužės 24 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-117. Už 2017 m. ataskaita bus parengta ir pateikta Tarybai tvirtinti iki 2018 m. gegužės 31 d.	2018-05-01	Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Karolina Ulskytė
3	Rengiant Savivaldybės biudžeto projektą darbo užmokesčio ir kitų išlaidų poreikį skaičiuoti vadovaujantis teisės aktais (žr. audito ataskaitos 3 pastebėjimas)	Rengiant Savivaldybės biudžeto projektą išlaidų poreikį skaičiuosime vadovaujantis galiojančiais teisės aktais	Nuolat	Finansų skyrius	Dalė Petrėnienė
4	Įvertinti, ar Savivaldybės įstaigose, kuriose yra neužimtų etatų, pagrįstai nustatytas maksimalus leistinas etatų (pareigybių) skaičius, išsiaiškinti jų neužėmimo priežastis ir imtis priemonių joms pašalinti (žr. audito ataskaitos 4 pastebėjimas).	Savivaldybės biudžetines įstaigas kuruojančių skyrių specialistai kartu su konkrečių įstaigų vadovais peržiūrės laisvus etatus, išsiaiškins jų neužėmimo priemones ir prireikus bus parengti ir pateikti svarstyti teisės aktų projektai	2018-02-01	Kultūros ir jaunimo reikalų, Socialinės paramos ir sveikatos, Švietimo ir sporto, Bendrasis, Juridinis ir personalo skyriai	Jurgita Karčiauskienė

5	Patvirtinti duomenų pateikimo VMI tvarką apie apleistus, neprižiūrimus ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus (žr. audito ataskaitos 5 pastebėjimas).	Papildysime Nekilnojamojo turto objektų, kurie yra apleisti ir neprižiūrimi, sąrašo sudarymo ir keitimo tvarkos aprašą, patvirtintą Savivaldybės tarybos 2012 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T1-176	2017-12-01	Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Antanas Asauskas
5.1	Siekiant užtikrinti efektyvesnę valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimą papildyti Savivaldybės tarybos patvirtintas Nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo taisyklės, atsižvelgiant į audito ataskaitos 5 pastebėjimą	Bus papildytos nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo taisyklės	2017-12-31	Finansų skyrius, Žemės ūkio skyrius, Juridinis ir personalo skyrius, Civilinės metrikacijos skyrius	Justas Zabėla
5.2	Ieškoti glaudesnių bendradarbiavimo būdų su Nacionalinės žemės tarnybos Pasvalio skyriumi siekiant valstybinės žemės nuomos mokesčio skolų išieškojimo ir žemės nuomos sutarčių su skolininkais nutraukimo (žr. audito ataskaitos 5 pastebėjimas)	Bus pateikiami sąrašai Nacionalinei žemės tarnybos Pasvalio skyriui ir organizuojami susitikimai aptarti galimybes nutraukti nuomos sutartis. Bus kreiptasi į Biudžeto komitetą dėl rekomendacijų pateikimo Nacionalinei žemės ūkio tarnybai ir susitikimo su jos atstovais.	2018-07-01	Žemės ūkio skyrius, Juridinis ir personalo skyrius	Justas Zabėla
6	Numatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės, padėsiančias užtikrinti priedų ir priemonų skyrimo teisėtumą (žr. audito ataskaitos 6, 7, 8 pastebėjimai)	Savivaldybės administracijos darbo reglamentas išdėstytas nauja redakcija Administracijos direktoriaus 2017 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. DV-163 (su visais aktualiais pakeitimais). Su šio teisės akto reikalavimais pakartotinai Administracijos skyrių (tarnybos) vadovai bus supažindinti skyrių (tarnybos) vadovų pasitarimo metu.	2017-10-01	Juridinis ir personalo skyrius	Jurgita Karčiauskienė
7	Siekiant, kad į KFAR patektų tik teisingi duomenys:				
7.1	Nustatyti vieningą apskaitos politiką visiems konsoliduojamiems subjektams (žr. audito ataskaitos 10 pastebėjimas)	Rengiant 2018 m. Savivaldybės biudžetą numatysime lėšas vieningos apskaitos politikos parengimui	2018-09-01	Finansų skyrius	Dalė Petrėnienė

7.2	Numatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės, užtikrinančias, kad visi Savivaldybės VSS apskaitą tvarkytų tik vieninga apskaitos programa, apskaitos duomenis į finansinių ataskaitų rinkinius perkeltų automatinio būdu (žr. audito ataskaitos 10 pastebėjimas)	Žr. 7.3 rekomendaciją			
7.3	Ieškoti galimybių tobulinti taikomą apskaitos programą, kad būtų galima automatinio būdu teikti duomenis į VSAKIS (žr. audito ataskaitos 10 pastebėjimas)	Kreipsimės į apskaitos programos kūrėjus UAB „Eksitonas“ ir ieškosime būdų, kad teisingai būtų suformuotos ataskaitos ir tada bus galima automatinio būdu teikti duomenis į VSAKIS.	2017-12-31	Apskaitos skyrius, Finansų skyrius	Vitalija Motiejūnienė, Dalė Petrėnienė
8	Užtikrinti, kad subjektuose turto ir įsipareigojimų inventorizacija būtų atliekama teisės aktų nustatyta tvarka. Būtų sudaromi atskiri aprašai nereikalingo, nenaudojamo ar netinkamo naudoti turto, nesuderintų gautinų, mokėtinų sumų, būtų atliekama pinigų banko sąskaitose ir kasoje, atostogų dienų ir kaupinių, nebaigtos statybos inventorizacija (žr. audito ataskaitos 18, 19 pastebėjimai)	2017 m. bus sudaromi atskiri aprašai nereikalingo, nenaudojamo ar netinkamo naudoti turto, nesuderintų gautinų, mokėtinų sumų, bus atliekama pinigų banko sąskaitose ir kasoje, atostogų dienų ir kaupinių, nebaigtos statybos inventorizacija. Atliekant nebaigtos statybos inventorizaciją, inventorizavimo aprašuose nurodysime atliktų darbų apimtį.	2017-12-31	Apskaitos skyrius, Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Vitalija Motiejūnienė, Virginija Antanavičienė
9	Parengti Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių žemės sklypų įregistruoti Nekilnojamojo turto registre planą numatant lėšų šaltinius (žr. audito ataskaitos 21 pastebėjimas)	Savivaldybės 2018-2020 m. strateginiame veiklos plane bus įtraukta priemonė, susijusi su Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių žemės sklypais, kurie bus įregistruoti į Nekilnojamojo turto registrą: bus pateiktos vertinimo kriterijų reikšmės, asignavimai ir jų šaltiniai. Planuojame tikslinant 2017 m. biudžetą skirti papildomus asignavimus seniūnijoms kapinių žemės sklypų įregistravimui	2018-02-28	Strateginio planavimo ir investicijų skyrius, Finansų skyrius	Karolina Ulskytė, Dalė Petrėnienė

10	Parengti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių techninės inventorizacijos ir teisinio įregistravimo priemonių planą numatant lėšų šaltinius (žr. audito ataskaitos 21 pastebėjimas)	2017-2019 m. strateginiame veiklos plane Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programoje yra numatyta priemonė „Turto vertinimas, įregistravimas ir inventorizacija“, kurioje numatytos Savivaldybės biudžeto lėšos. Planuojama, jog ši priemonė išliks ir 2018-2020 m. strateginiame veiklos plane.	2018-2020 m. strateginis veiklos planas bus patvirtintas iki 2018 m. vasario 28 d.	Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Antanas Asauskas
11	Spręsti klausimą dėl nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo (žr. audito ataskaitos 21 pastebėjimas)	Įpareigosime Savivaldybės biudžetines įstaigas pateikti Administracijai nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) turto inventorizacijos aprašus, kuriais vadovaujantis spręsimė apie jo likvidavimą arba, pardavimą	2017-10-01	Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Virginija Antanavičienė
12	Numatyti priemones sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolei užtikrinti. Įpareigoti visus Savivaldybės administracijoje gautus ar sudarytus dokumentus (raštus, sutartis, susitarimus) registruoti DVS (žr. audito ataskaitos 22 pastebėjimas)	Padalinių vadovų pasitarime priminti apie pareigą registruoti visus Savivaldybės administracijoje gautus ar sudarytus dokumentus, kaip tai numatyta Pasvalio rajono savivaldybės administracijos dokumentų valdymo tvarkos apraše, patvirtintame Administracijos direktoriaus 2013 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. DV-452 (su visais pakeitimais)	2017-09-01	Bendrasis skyrius	Rasa Gedvilienė
13	Siekiant užtikrinti tarnybinių lengvųjų automobilių ir kito transporto priemonių naudojimo skaidrumą (žr. audito ataskaitos 24 pastebėjimas):				
13.1	nustatyti tarnybinių lengvųjų automobilių ir kito Savivaldybės transporto naudojimo Savivaldybės biudžetinėse įstaigose taisykles;	Įpareigosime Savivaldybės biudžetines įstaigas nustatyti tarnybinių lengvųjų automobilių ir kitų transporto priemonių naudojimo taisykles	2017-12-29	Ūkio ir transporto tarnyba	Vygantas Baronas

13.2	reglamentuoti Savivaldybės administracijos tarnybinių lengvųjų automobilių ir kitų automobilių naudojimo tvarką;	Parengsime Tarnybinių lengvųjų automobilių ir kitų transporto priemonių naudojimo Savivaldybės administracijoje tvarkos aprašą	2017-12-29	Ūkio ir transporto tarnyba	Vygantas Baronas
13.3	spręsti klausimą dėl biudžeto asignavimų normatyvo tarnybiniam transportui nustatymo;	Nustatysime biudžeto asignavimų normatyvus tarnybiniam transportui	2017-11-01	Ūkio ir transporto tarnyba	Vygantas Baronas
13.4	užtikrinti tarnybinio transporto naudojimo kontrolę (nustatyti metinius ridos limitus ir kontroliuoti jų laikymąsi; užtikrinti, kad tarnybinis transportas būtų naudojamas tik nustatyta tvarka suderinus su tiesioginiu ir (ar) įstaigos vadovu; už pasinaudojimą transportu kelionės lapuose pasirašytų tik faktiškai juo pasinaudoję asmenys);	Administracijos direktoriaus 2016 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. DV-840 (su visais pakeitimais) nustatyti ridos limitai. Paskirsime atsakingus asmenis už transporto naudojimą nustatyta tvarka ir ridos limitų laikymąsi.	2017-11-01	Ūkio ir transporto tarnyba	Vygantas Baronas
14	Įpareigoti įstaigas laikytis finansinės drausmės. Numatyti priemones, kad nebiudžetinių lėšų sąskaitose nebūtų įšaldomi dideli lėšų likučiai (žr. audito ataskaitos 26 pastebėjimas)	Įpareigosime įstaigas laikytis finansinės drausmės naudojant nebiudžetines lėšas. Stengsimės, kad 2017-12-31 duomenimis nebiudžetinių lėšų sąskaitoje liktų kuo mažesni lėšų likučiai.	2017-12-31	Apskaitos skyrius, Finansų skyrius	Vitalija Motiejūnienė Dalė Petrėnienė

15	Siekiant Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo racionalumo ir efektyvumo, nedelsiant spręsti Lėvens pagrindinės mokyklos Ustukių skyriaus, Daujėnų pagrindinės mokyklos šildymo optimizavimo, Pasvalio miesto seniūnijos automobilio „Citroen Berlingo“, efektyvesnio panaudojimą (žr. audito ataskaitos 27 pastebėjimas)	2017 m. balandžio 14 d. Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos direktorė parašė raštą UAB „Lenauda“ Nr. SD-91 „Dėl 2004 m. sausio 26 d. sutarties nutraukimo“. Sutartis bus nutraukta 2017 m. spalio 10 d. Raštą parašė ir Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Pasvalio apylinkių seniūnijos seniūnas tik šiame rašte nurodoma, kad sutartis bus nutraukta 2018 m. spalio 14 d. (vadovaujantis galiojančia sutartimi). Organizuosime Daujėnų pagrindinės mokyklos, Lėvens pagrindinės mokyklos Ustukių skyriaus šildymo perėmimą. Patikslinsime 2007 m. gruodžio 20 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-243 patvirtintą Tarnybinių lengvųjų automobilių, skirtų socialinių paslaugų teikimui Pasvalio rajono savivaldybės seniūnijose, naudojimo aprašą.	2018-10-15	Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Antanas Asauskas
			2017-12-31	Ūkio ir transporto tarnyba	Vygantas Baronas
16	Siekiant efektyvinti Savivaldybės kontroliuojamų įmonių valdyseną ir jų finansiniams veiklos rezultatus (žr. audito ataskaitos 28 pastebėjimas);				
16.1	patikslinti Savivaldybės kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių ir viešųjų įstaigų įstatus;	Bus patikslinti Savivaldybės kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių ir viešųjų įstaigų įstatai	2017-12-31	Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Virginija Antanavičienė
16.2	nustatyti į veiklos rezultatus orientuotą uždaryjū akcinių bendrovių vadovų darbo apmokėjimo sistemą	Bus nustatyta į veiklos rezultatus orientuota uždaryjū akcinių bendrovių vadovų darbo apmokėjimo sistema	2017-12-31	Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Virginija Antanavičienė

16.3	įpareigoti UAB Pasvalio vandenys valdymo organus nustatyti paramos pagal Labdaros ir paramos įstatymą teikimo tvarką įmonėje.	Jeigu UAB „Pasvalio vandenys“ teiks paramą, bendrovės valdyba įpareigota nustatyti pagal Labdaros ir paramos įstatymą paramos teikimo tvarką įmonėje.	Pagal poreikį	Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Virginija Antanavičienė
------	---	---	---------------	--	-------------------------

Rekomendacijų planą užpildė, priemonės, veiksmus bei įgyvendinimo terminus rekomendacijoms numatė: Apskaitos skyriaus vedėja Vitalija Motiejūnienė, Bendrojo skyriaus vedėja Rasa Gedvilienė, Finansų skyriaus vedėja Dalė Petrėnienė, Juridinio ir personalo skyriaus vedėja Jurgita Karčiauskienė, Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjas Gytis Vitkus, Vietinio ūkio ir plėtros skyriaus vedėjas Antanas Asauskas, Žemės ūkio skyriaus vyresnysis specialistas, einantis vedėjo pareigas Justas Zabėla.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Ilma Paliukėnaitė

Audito ataskaita surašyta trimis egzemplioriais: vienas – Pasvalio rajono savivaldybės tarybai, antras – Pasvalio rajono savivaldybės administracijai, trečias – Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai.

PRIEDAI

1 priedas	Santrumpos ir sąvokos
2 priedas	Audito apimtys ir metodai
3 priedas	Informacija apie audituotas finansinių ataskaitų sritis ir subjektus
4 priedas	Teisės aktų, kurių nuostatų laikymasis buvo vertintas, sąrašas
5 priedas	Kontrolės ir audito tarnybos savivaldybės biudžetinėms įstaigoms pateikti raštai dėl nustatytų neatitikimų;
6 priedas	Veiklos plane ir Savivaldybės biudžete patvirtinti Savivaldybės biudžeto asignavimai
7 priedas	Informacija apie neužimtus etatus Savivaldybės biudžetinėse įstaigose
8 priedas	Savivaldybės biudžeto pajamų plano analizė
9 priedas	Duomenys apie valstybinės žemės nuomos mokesčio priskaičiavimą, sumokėjimą ir nepriemoką 2010 – 2016 metais
10 priedas	Duomenys apie asignavimų valdytojams skirtų asignavimų panaudojimą
11 priedas	Savivaldybės skolos struktūra ir pokytis per 2016 metus
12 priedas	Savivaldybės skolos dinamika 2011-2016 metais
13 priedas	Kontrolės ir audito tarnybos 2015 metais savivaldybės biudžetinėse įstaigose atlikti finansinio (teisėtumo) auditai ir pareikštos nuomonės

1 priedas

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

KFAR – konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys;

BVAR – konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys;

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas;

VSAKIS – viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema;

VSS – viešojo sektoriaus subjektas;

Savivaldybė – Pasvalio rajono savivaldybė.

Savivaldybės biudžetas – Savivaldybės tarybos tvirtinamas Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams.

AUDITO APIMTYS IR METODAI

Audito tikslai:

- ◊ įvertinti 2016 metų Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų teisingumą ir atitikimą teisės aktų reikalavimams, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą;
- ◊ pareikšti nepriklausomas nuomones dėl 2016 metų konsoliduotųjų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių;
- ◊ pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁶⁴, Tarptautinius audito standartus⁶⁵ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁶⁶.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės 2016 m. konsoliduotuose finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, kad konsoliduotame finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti duomenys teisingai parodo grupės finansinius rezultatus, visais atžvilgiais išsamiai ir teisingai atspindi grupės turta, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turta, pinigų srautus ir nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžetas vykdytas laikantis teisės aktų, Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai.

Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių, netikrinome visų grupės subjektų (100 proc.) ataskaitų rinkinių duomenų, kuriais naudojantis buvo pateikiama informacija konsolidavimui.

Audito metu vertinome 32 viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2016 metų Savivaldybės KFAR duomenis. Audito metu buvo vertinamas Savivaldybės administracijos raštu⁶⁷ Kontrolės ir audito tarnybai pateiktas tokios sudėties Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys:

- ◊ Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 duomenis;
- ◊ Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ◊ Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ◊ Pinigų srautų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ◊ Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

⁶⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

⁶⁵ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>);

⁶⁶ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000, 4200 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>);

⁶⁷ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2017 m. gegužės 29 d. raštas Nr. ARB-1226 „Dėl Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“;

Audito metu vertinome 2016 metų BVAR teisingumą ir informacijos atskleidimą. Atlikome audito procedūras: detaliuosius testus ir pagrindines analitines procedūras. Audito metu buvo vertinamas Savivaldybės administracijos raštu⁶⁸ Kontrolės ir audito tarnybai pateiktas tokios sudėties Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2016 metus:

- ◊ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.);
- ◊ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.);
- ◊ Aiškinamasis raštas;
- ◊ Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2016 m. gruodžio 31 d.

ataskaita (forma Nr. 3-sav. metinė).

Savivaldybės konsoliduotos Finansinės būklės ataskaitoje 2016 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis –79 157,85 tūkst. Eur, pabaigoje – 67 695,93 tūkst. Eur.

Savivaldybės biudžeto vykdymo rezultatai: gautos pajamos –23 460,3 tūkst. Eur ir panaudoti asignavimai –23 586,2 tūkst. Eur.

2016 m. pradžioje Savivaldybė turėjo 501,3 tūkst. Eur 2015 metais nepanaudotų biudžeto lėšų likutį. 2016 metais Savivaldybė numatė imti 271,0 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų investicijų projektams finansuoti. Nepanaudotas metų pradžia biudžeto lėšų likutis ir planuojamos skolintis lėšos neįtrauktos į Savivaldybės biudžeto pajamas.

2016 metų Savivaldybės biudžeto pajamų užduotis įvykdyta 101,2 proc., gauta 23.460,3 tūkst. Eur pajamų, t.y. 276,4 tūkst. Eur daugiau negu planuota.

Asignavimai paskirstyti 40–čiai asignavimų valdytojų, 30,0 tūkst. Eur skirta Administracijos direktoriaus rezervui. Paimtų paskolų grąžinimui numatyta 728,2 tūkst. Eur.

Per 2016 metus panaudota 23.586,2 tūkst. Eur patvirtintų asignavimų, tai sudaro 98,5 proc. planuotų asignavimų.

Savivaldybė 2016 metais paėmė 147,6 tūkst. Eur paskolų, grąžino 728,1 tūkst. Eur anksčiau paimtų paskolų. Paskolų likutis 2016 m. gruodžio 31 d. – 2.814,7 tūkst. Eur. Visos paskolos ilgalaikės.

Viešojo sektoriaus subjektai, kurių finansinių ataskaitų rinkiniai konsoliduojami:

- 1 Pasvalio rajono savivaldybės administracija
- 2 Pasvalio kultūros centras
- 3 Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka
- 4 Pasvalio krašto muziejus
- 5 Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems
- 6 Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“
- 7 Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namai
- 8 Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
- 9 Pasvalio Petro Vileišio gimnazija
- 10 Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija
- 11 Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla
- 12 Pumpėnų vidurinė mokykla

⁶⁸ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2017 m. kovo 3 d. raštas Nr. ARB-454 „Dėl ataskaitų pateikimo“;

- 13 Vaškų vidurinė mokykla
 - 14 Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla
 - 15 Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla
 - 16 Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla
 - 17 Daujėnų pagrindinė mokykla
 - 18 Pajiešmenių pagrindinė mokykla
 - 19 Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis"
 - 20 Pasvalio darželis-mokykla "Liepaitė"
 - 21 Narteikių darželis-mokykla "Linelis"
 - 22 Pasvalio lopšelis-darželis "Eglutė"
 - 23 Pasvalio muzikos mokykla
 - 24 Pasvalio sporto mokykla
 - 25 Pasvalio specialioji mokykla
 - 26 Pasvalio rajono visuomenės sveikatos biuras
 - 27 Švietimo pagalbos tarnyba
 - 28 Kontrolės ir audito tarnyba
 - 29 VšĮ Pasvalio ligoninė
 - 30 VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras
 - 31 Pasvalio rajono savivaldybės išdas
 - 32 Pasvalio rajono savivaldybės privatizavimo fondas
- Asignavimų valdytojai, kurių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai konsoliduojami:
- 1 Pasvalio rajono savivaldybės administracija
 - 2 Socialinės paramos ir sveikatos skyrius
 - 3 Pasvalio apylinkių seniūnija
 - 4 Pasvalio miesto seniūnija
 - 5 Daujėnų seniūnija
 - 6 Joniškėlio apylinkių seniūnija
 - 7 Joniškėlio miesto seniūnija
 - 8 Krinčino seniūnija
 - 9 Namišių seniūnija
 - 10 Pumpėnų seniūnija
 - 11 Pušaloto seniūnija
 - 12 Saločių seniūnija
 - 13 Vaškų seniūnija
 - 14 Pasvalio kultūros centras
 - 15 Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka
 - 16 Pasvalio krašto muziejus
 - 17 Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems
 - 18 Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“
 - 19 Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namai
 - 20 Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
 - 21 Pasvalio Petro Vileišio gimnazija
 - 22 Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija
 - 23 Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla
 - 24 Pumpėnų vidurinė mokykla
 - 25 Vaškų vidurinė mokykla
 - 26 Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla
 - 27 Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla

- 28 Krinčio Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla
- 29 Daujėnų pagrindinė mokykla
- 30 Pajiešmenių pagrindinė mokykla
- 31 Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis"
- 32 Pasvalio darželis-mokykla "Liepaitė"
- 33 Narteikių darželis-mokykla "Linelis"
- 34 Pasvalio lopšelis-darželis "Eglutė"
- 35 Pasvalio muzikos mokykla
- 36 Pasvalio sporto mokykla
- 37 Pasvalio specialioji mokykla
- 38 Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
- 39 Švietimo pagalbos tarnyba
- 40 Kontrolės ir audito tarnyba

Audito apimties ribojimas. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba neatlieka pilno pajamų audito, nes įstatymais nėra suteikta kompetencija patikrinti Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenų teisingumą. Savivaldybės biudžeto pajamų auditas atliktas remiantis tik Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktais mokesčių ir kitų įmokų į Savivaldybės biudžetą ataskaitų duomenimis.

Audito planavimo metu buvo atlikta veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatant reikšmingo iškraipymo ir neatitikties riziką. Vertinant aukščiausio lygio kontrolės procedūrų efektyvumą, atlikti detalieji kontrolės testai biudžeto rengimo, gautinų sumų, įsipareigojimų, ilgalaikio ir biologinio turto, piniginių lėšų srityse. Atrinktose audito srityse atlikome didelės apimties pagrindines audito procedūras. Audito įrodymai gauti taikant šiuos metodus ir procedūras: dokumentų ir duomenų peržiūrą, situacijos analizę, skaičiavimus, pokalbi, tikrinimą, analitines procedūras, paklausimą. Audito procedūros buvo atliktos atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Audito metu vertinant 2016 metų Savivaldybės KFAR ir BVAR teisingumą, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad KFAR ir BVAR nėra reikšmingų iškraipymų, atrinkome 6 svarbius⁶⁹, 6 rizikingus subjektus ir 12 subjektų, kurie reikšmingi atskiroms ataskaitų eilutėms⁷⁰. Juose bei Finansų skyriuje, kuris atsakingas už savivaldybės Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių parengimą, atlikome audito procedūras – kontrolės, detaliuosius testus ir pagrindines analitines procedūras. Likusiuose subjektuose, kurie nėra reikšmingi atskiroms finansinių ataskaitų eilutėms ir kuriuose nebuvo nustatyta rizikų, atlikome analitines procedūras grupės lygiu. Audito metu nagrinėjome visų 32 subjektų duomenis VSAKIS, pateiktus KFAR sudaryti, 40 asignavimų valdytojų duomenis, pateiktus Savivaldybės BVAR sudaryti, taip pat jų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių informaciją. Atlikome apskaitos metodų tinkamumo ir bendrą Savivaldybės kondoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimą.

⁶⁹ 600-asis TAS, 9 d. m punktas;

⁷⁰ Audituotos apskaitos sritys ir subjektų sąrašas pateikti 3 priede;

Audito metu nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto finansinių ataskaitų rinkinio teisingumui, KFAR teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku KFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 792,0 tūkst. Eur (apskaičiuota, taikant 1 procento kiekybinį reikšmingumą), taip pat svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku BVAR laikoma apskaitos klaida, viršijanti 479 tūkst. Eur (apskaičiuota, taikant 2 procentų kiekybinį reikšmingumą). Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų iškreipymų vertinimui tais atvejais, kai iškreipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

Informacija apie audituotas finansinių ataskaitų sritis ir subjektus

Audituotos sritys	Audituoti subjektai
Ilgalaikis materialusis turtas	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	Pasvalio sporto mokykla (S)
	VŠĮ Pasvalio ligoninė (S)
	VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (S)
	Pasvalio karšto muziejus ®
	Pasvalio M. Kariliškio viešoji biblioteka (NS)
Ilgalaikis finansinis turtas	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
Per vienerius metus gautinos sumos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	Pasvalio rajono savivaldybės išdas (S)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	VŠĮ Pasvalio ligoninė (S)
	VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (S)
	Pasvalio rajono savivaldybės išdas (S)
Finansavimo sumos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	Pasvalio sporto mokykla (S)
Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	Pasvalio rajono savivaldybės išdas (S)
Ilgalaikių įsipareigojimų ein. m. dalis	Pasvalio rajono savivaldybės išdas (S)
Sukauptos mokėtinios sumos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
Nuosavybės metodo įtaka	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
Pagrindinės veiklos kitos pajamos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	VŠĮ Pasvalio ligoninė (S)
	VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (S)
	Pasvalio rajono savivaldybės išdas (S)
Pagrindinės veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla (NS)
	Pasvalio Petro Vileišio gimnazija (NS)
	Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės -Bitės gimnazija (NS)
	Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla (NS)
	Pumpėnų gimnazija ®
	Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis" ®
	Pasvalio kultūros centras ®
	Pasvalio lopšelis-darželis "Eglutė" ®
	Daujėnų pagrindinė mokykla ®
	Pasvalio krašto muziejus ®
Pagrindinės veiklos nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	Pasvalio sporto mokykla (S)
	VŠĮ Pasvalio ligoninė (S)
	VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (S)
Pagrindinės veiklos komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos bei išlaidos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	Pasvalio sporto mokykla (S)
	VŠĮ Pasvalio ligoninė (S)
	VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (S)
	Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla (NS)
	Pasvalio Petro Vileišio gimnazija (NS)
Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės -Bitės gimnazija (NS)	

	Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla (NS)
	Pumpėnų gimnazija ®
	Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis" ®
	Pasvalio kultūros centras ®
	Pasvalio lopšelis-darželis "Eglutė" ®
	Daujėnų pagrindinė mokykla ®
	Pasvalio krašto muziejus ®
	Paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems (NS)
Pagrindinės veiklos paprastojo remonto ir eksploataavimo sąnaudos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
Pagrindinės veiklos sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos sąnaudos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	VšĮ Pasvalio ligoninė (S)
	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (S)
Pagrindinės veiklos socialinių išmokų sąnaudos ir išlaidos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
Pagrindinės veiklos finansavimo sąnaudos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	Pasvalio rajono savivaldybės išdas (S)
Pagrindinės veiklos kitų paslaugų sąnaudos ir išlaidos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	VšĮ Pasvalio ligoninė (S)
Pagrindinės veiklos kitos sąnaudos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos	Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla (NS)
	Pasvalio Petro Vileišio gimnazija (NS)
	Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės -Bitės gimnazija (NS)
	Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla (NS)
Transporto išlaikymo išlaidos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
	Pasvalio sporto mokykla (S)
	Pumpėnų gimnazija ®
	Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis" ®
	Pasvalio kultūros centras ®
	Daujėnų pagrindinė mokykla ®
	Pasvalio krašto muziejus ®
	Paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems (NS)
	Pasvalio miesto seniūnija (NS)
	Joniškėlio apylinkių seniūnija (NS)
	Vaškų seniūnija (NS)
	Krinčino seniūnija (NS)
Išlaidos kitoms prekėms	Pasvalio specialioji mokykla (NS)
	Pasvalio miesto seniūnija (NS)
	Joniškėlio apylinkių seniūnija (NS)
	Namišių seniūnija (NS)
Ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidos	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)
Išlaidos kitiems einamiesiems tikslams	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (S)

Pastabos – S-svarbus subjektas, R – rizikingas, NS- reikšmingi atskiroms finansinių ataskaitų eilutėms.

Teisės aktų, kurių nuostatų laikymasis buvo vertintas, sąrašas

1. Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymas
2. Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai.
7. Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymas
8. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas ir jį įgyvendinantys teisės aktai.
9. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.
10. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas
11. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas
12. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas
13. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai.
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimas Nr. 280 „Dėl valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimas Nr. 1167 „Dėl vienkartinį piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 665 „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“.
20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 26 d. nutarimas Nr. 1025 „Dėl Valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ (aktuali redakcija).
21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl Valstybės įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos patvirtinimo“.
22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl pavyzdinių

tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“.

23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1435 „Dėl strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“;

24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 16 d. nutarimas Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“ (su vėlesniais pakeitimais);

25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

26. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-022 „Dėl vykdymo ataskaitų“ (su vėlesniais pakeitimais).

27. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

28. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-019 „Dėl mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitos“ (su vėlesniais pakeitimais).

29. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. kovo 17 d. įsakymas Nr. 1K-092 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimą“ (su vėlesniais pakeitimais);

30. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1K-456 „Dėl 2016 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“;

31. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

32. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. 1K-361 „Dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ir skolinių įsipareigojimų ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

33. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS);

34. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. V-620 „Dėl mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašo patvirtinimo“.

35. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. T1-243 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių, skirtų socialinių paslaugų teikimui Pasvalio rajono savivaldybės seniūnijose, naudojimo aprašo patvirtinimo“.

36. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 21 d. sprendimas Nr. T1-189 „Dėl komandiriuoto darbuotojo nuosavo automobilio naudojimo tarnybinės komandiruotės tikslams išlaidų

apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

37. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2009 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T1-200 „Dėl mokyklinio geltonojo autobuso naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

38. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. T1-141 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (redakcija 2016 m. kovo 30 d. sprendimas Nr.T1-49);

39. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 31 d. sprendimas Nr. T1-77 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“

40. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T1-36 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“

41. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T1-22 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“.

42. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. T1-108 „Dėl Savivaldybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo Savivaldybės viešosiose įstaigose“.

43. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. DV-452 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės administracijos dokumentų valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

44. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 24 d. įsakymas Nr. DV-219 „Dėl atstovavimo Pasvalio rajono savivaldybei akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse taisyklių patvirtinimo“.

45. Kiti savivaldybės biudžeto sudarymą ir vykdymą, turto valdymą ir naudojimą, savivaldybės skolą, viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą reglamentuojančius teisės aktus.

Kontrolės ir audito tarnybos savivaldybės biudžetinėms įstaigoms pateikti raštai dėl audito metu nustatytų pastebėjimų, neatitikimų

	Įstaigos pavadinimas	Rašto pateikimo data	Rašto numeris
1	Pasvalio krašto muziejus	2016-09-14	KS-65
2	Pumpėnų gimnazija	2016-09-14	KS-66
3	Daujėnų pagrindinė mokykla	2016-09-27	KS-67
4	Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“	2016-09-27	KS-68
5	Pasvalio kultūros centras	2016-10-05	KS-69
6	Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“	2016-10-07	KS-70
7	Pasvalio krašto muziejus	2016-10-31	KS-72
8	Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“	2016-11-08	KS-73
9	Daujėnų pagrindinė mokykla	2016-11-22	KS-78
10	Pasvalio kultūros centras	2016-11-23	KS-79
11	Daujėnų pagrindinė mokykla	2016-12-19	KS-82
12	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl strateginių veiklos planų ir teisinio reglamentavimo)	2017-02-02	KS-4
13	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl turto)	2017-02-03	KS-5
14	Pasvalio kultūros centras	2017-02-09	KS-7
15	Daujėnų pagrindinė mokykla	2017-02-20	KS-9
16	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl nebaigtos statybos, dėl ein. remonto, dėl inventorizacijos)	2017-02-20	KS-10
17	Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“	2017-02-20	KS-11
18	Pumpėnų gimnazija	2017-02-21	KS-12
19	Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“	2017-02-22	KS-13
20	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl atostoginių kaupinių)	2017-03-13	KS-15
21	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl transporto)	2017-03-16	KS-16
22	Pasvalio krašto muziejus (raštas po audito)	2017-03-22	KS-19
23	Pumpėnų gimnazija (raštas po audito)	2017-03-22	KS-22
24	Daujėnų pagrindinė mokykla (raštas po audito)	2017-03-23	KS-23
25	Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“ (raštas po audito)	2017-03-23	KS-24
26	Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“ (raštas po audito)	2017-03-23	KS-26
27	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl kontroliuojamų įmonių)	2017-05-04	KS-41
28	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl privatizavimo fondo)	2017-05-04	KS-42
29	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl piniginių lėšų)	2017-05-09	KS-43
30	Pasvalio sporto mokykla	2017-05-23	KS-44
31	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl kempingo nuomos sutarties vykdymo)	2017-05-24	KS-46
32	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl kontroliuojamų įstaigų)	2017-05-24	KS-47
33	Priešgaisrinė tarnyba (dėl atostoginių kaupinių)	2017-06-16	KS-54
34	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl išdo ataskaitų)	2017-06-20	KS-55
35	Pasvalio rajono savivaldybės administracija (dėl žemės nuomos mokesčio administravimo)	2017-06-26	KS-57

**Asignavimų palyginimas Pasvalio rajono savivaldybės 2016 metų biudžete ir
2016-2018 metų veiklos plane, tūkst. Eur**

Programos		Patvirtinti asignavimai		Patikslinti asignavimai		Skirtumas 2016 metų pabaigoje
Nr.	Pavadinimas	Veiklos plane	Biudžete	Veiklos plane	Biudžete	
1.	Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programa	5.093,343	4.751,1	5.093,3	5.243,4	-342,2
2.	Socialinės paramos politikos įgyvendinimo programa	7.064,059	3.562,2	7.064,1	3.059	-3.501,9
3.	Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programa	10.064,2	10.028,5	10.064,2	10.343,1	-35,7
4.	Kultūros programa	1.300,445	1.308,4	1.300,4	1.441,5	8,0
5.	Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa	526,5	1359,2	526,5	1.630,6	832,7
6.	Aplinkos apsaugos ir žemės ūkio plėtros programa	519	361,6	561,0	432,5	-199,4
7.	Investicijų ir verslo rėmimo programa	1.139,837	520,0	432,0	594	88,0
8.	Bendruomeninės veiklos ir jaunimo rėmimo programa	177,4	192,1	138,1	158,1	54,0
9.	Sveikatos apsaugos politikos įgyvendinimo ir sporto programa	1.031,181	151,2	1.064,0	307,5	-912,8
Iš viso		26.915,965	22.234,3	26.243,6	23.209,7	-4.009,3

Šaltinis: Savivaldybės tarybos patvirtintas Savivaldybės biudžetas ir 2016-2018 metų veiklos planas

**Duomenys apie Pasvalio rajono savivaldybės patvirtintą didiausią leistiną etatų
(pareigybių) skaičių ir neužimtus etatus 2016 metais**

Įstaigos pavadinimas	2016 m. sausio 1 d.			2016 m. gruodžio 31 d.			Etatų pokytis	
	Patvirtinta etatų	Užimta etatų	Neužimta etatų	Patvirtinta etatų	Užimta etatų	Neužimta etatų	Patvirtintų	neužimtų
Administracija	110,50	100	10,5	109,25	96	13,25	-1,25	2,75
Pasvalio miesto seniūnija	35,00	35	0	35	32,25	2,75	0	2,75
Joniškėlio miesto seniūnija	22,50	20,5	2	20,5	18,5	2	-2	0
Pasvalio apylinkių seniūnija	15,25	15,25	0	15,25	15,25	0	0	0
Joniškėlio apylinkių seniūnija	21,00	21	0	20	20	0	-1	0
Saločių seniūnija	18,50	18,5	0	18,5	18,5	0	0	0
Vaškų seniūnija	25,00	25	0	24	23,5	0,5	-1	0,5
Krinčino seniūnija	17,25	17,25	0	17,75	17,75	0	0,5	0
Pumpėnų seniūnija	19,75	19,25	0,5	19,75	19	0,75	0	0,25
Pušaloto seniūnija	12,50	12,50	0	12,25	11,75	0,5	-0,25	0,5
Daujėnų seniūnija	10,00	10	0	10	10	0	0	0
Namišių seniūnija	9,75	9,75	0	9,75	9,25	0,5	0	0,5
Priešgaisrinė tarnyba	58	58	0	58	57	1	0	1
Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka	52	50,25	1,75	52	51	1	0	-0,75
Pasvalio krašto muziejus	20	18,75	1,25	20	19,75	0,25	0	-1
Pasvalio kultūros centras	64,3	57,8	6,5	63,55	59,67	3,88	-0,75	-2,62
Grūžių vaikų globos namai	28	25,3	2,7	28	27,75	0,25	0	-2,45
Paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems	73	73	0	77	77	0	4	0
Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „VILTIS“	21	21	0	21	21	0	0	0
Švietimo pagalbos tarnyba	12	12	0	13,25	13,25	0	1,25	0
Pasvalio Petro Vileišio gimnazija	28	27,5	0,5	28	26,25	1,75	0	1,25
Joniškėlio G.Petkevičaitės-Bitės gimnazija	39,8	38,73	1,07	30,9	30,9	0	-8,9	-1,07
Vaškų gimnazija	23,25	23,25	0	26,75	26,75	0	3,5	0
Pumpėnų gimnazija	28	27	1	27	26	1	-1	0
Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla	22	22	0	24,5	24,5	0	2,5	0
Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla	26,5	26,5	0	26,5	26,5	0	0	0
Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla	49,5	49,25	0,25	49,5	48,75	0,75	0	0,5
Krinčino A.Vienožindžio	14	12,75	1,25	14	12,25	1,75	0	0,5

pagrindinė mokykla								
Daujėnų pagrindinė mokykla	13,75	13,3	0,45	13,75	13,25	0,5	0	0,05
Pajiešmenių pagrindinė mokykla	15,25	14,5	0,75	15,25	13,5	1,75	0	1
Pasvalio darželis-mokykla "Liepaitė"	34,87	34,5	0,37	34,87	34,5	0,37	0	0
Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis"	53,945	53,945	0	53,45	53,45	0	0,495	0
Narteikių darželis-mokykla "Linelis"	35,85	34,75	1,1	35,85	35,25	0,6	0	-0,5
Pasvalio lopšelis-darželis "Eglutė"	48,63	48,25	0,38	48,63	48,25	0,38	0	0
Pasvalio muzikos mokykla	7,25	5,75	1,5	7,25	7,25	0	0	-1,5
Pasvalio sporto mokykla	45	42	3	45	42	3	0	0
Pasvalio specialioji mokykla	50,4	48,59	1,81	50,4	50	0,4	0	-1,41
Visuomenės sveikatos biuras	12	10,3	1,7	12	10,3	1,7	0	0
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	3	2	1	2	2	0	-1	-1
Iš viso	1.196,30	1.154,97	41,33	1.190,40	1.149,82	40,58	-5,90	-0,75

Šaltinis: Savivaldybės biudžetinių įstaigų pateikti duomenys

Pasvalio rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų plano pagal pajamų straipsnius įvykdymo analizė, tūkst. Eur

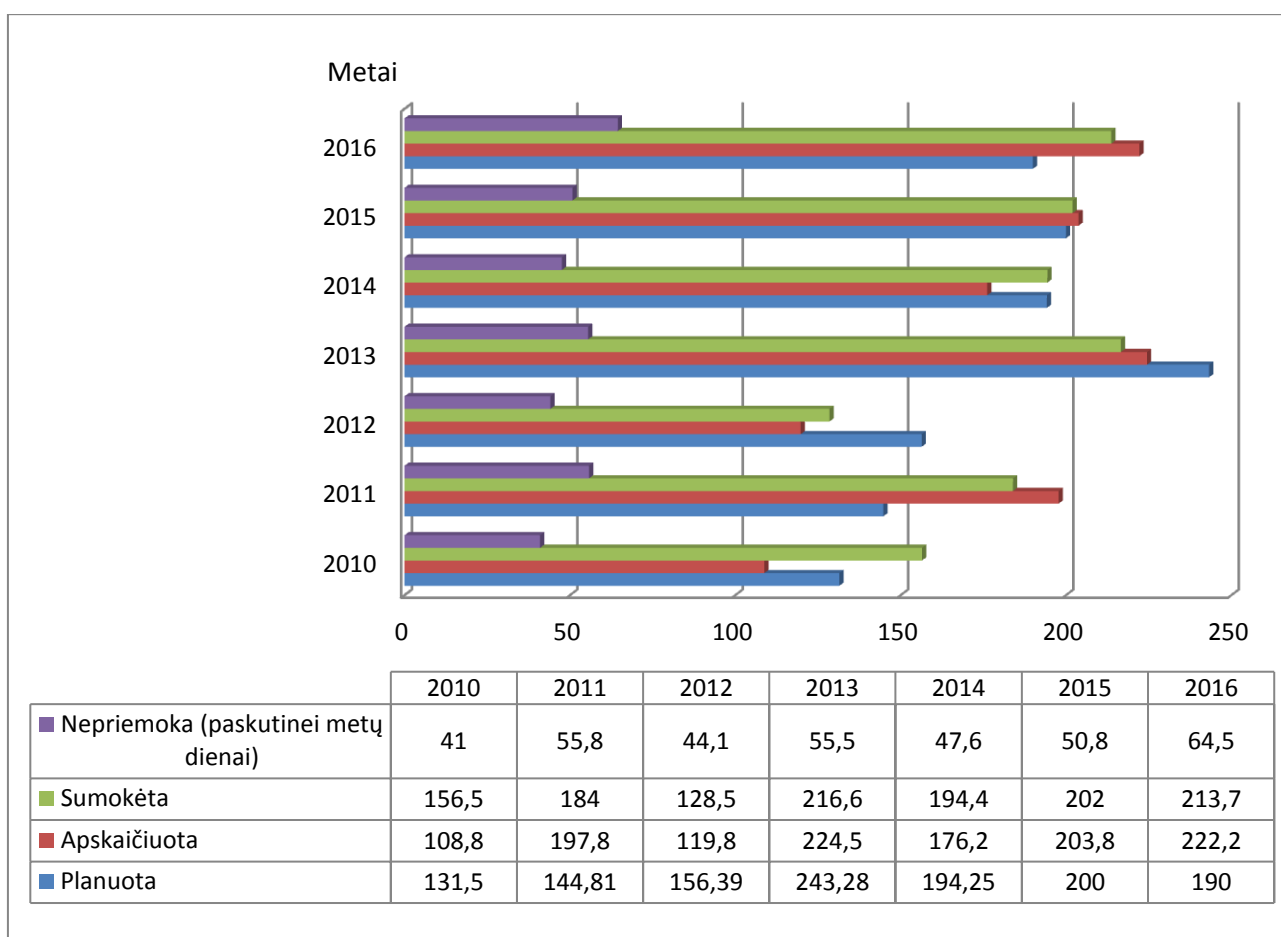
Pajamų pavadinimas	Eil. Nr.	Planas	Įvykdymas	Įvykdymo rodiklis	
				Eur	%
Mokesčiai iš viso	1	10.693,2	10.945,3	252,1	2,4
Iš jų:					
Gyventojų pajamų mokestis (gautas iš VMI)		5.552,2	5.766,8	214,6	3,9
Gyventojų pajamų mokestis savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti		2.045,0	2.178,8	133,8	6,5
Gyventojų pajamų mokestis savivaldybių pajamoms iš gyventojų pajamų mokesčio išlyginti		2.182,0	2.053,6	-128,4	-5,9
Žemės mokestis		510,0	545,4	35,4	6,9
Paveldimo turto mokestis		6,0	4,5	-1,5	-25,0
Nekilnojamojo turto mokestis		344,0	342,9	-1,1	-0,3
Mokesčiai už aplinkos teršimą		25,0	22,2	-2,8	-11,2
Valstybės rinkliavos		23,0	25,5	2,5	10,9
Vietinės rinkliavos		6,0	5,6	-0,4	-6,7
Dotacijos iš viso	2	11.079,5	11.052,8	-26,7	-0,2
Iš jų:					
Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos kapitalui formuoti		188,0	170,2	-17,8	-9,5
Speciali tikslinė dotacija einamiesiems tikslams:					
- Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti		2.346,0	2.337,8	-8,2	-0,3
- Mokinio krepšeliui finansuoti		5.587,1	5.587,1	0,0	0,0
- Kita tikslinė dotacija		836,5	836,2	-0,3	0,0
Bendrosios dotacijos kompensacija		987,0	987	0,0	0,0
Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių		203,0	202,9	-0,1	0,0
Speciali tikslinė dotacija kapitalui formuoti:					
Mokinio krepšeliui finansuoti		15,4	15,4	0,0	0,0
Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti		914,0	913,7	-0,3	0,0
Kita tikslinė dotacija		2,5	2,5	0,0	0,0
Kitos pajamos iš viso	3	1324,9	1351,3	26,4	2,0
Iš jų:					
Palūkanos už paskolas		1,0	0,8	-0,2	-20,0
Dividendai		58,3	63,3	5,0	8,6
Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius		190,0	213,7	23,7	12,5
Mokestis už medžiojamųjų gyvūnų išteklius		11,0	11,7	0,7	6,4
Kiti mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius		11,0	24,3	13,3	120,9
Pajamos už atsitiktines paslaugas		637,7	625,9	-11,8	-1,9
Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose		397,8	390,6	-7,2	-1,8

Pajamos iš baudų ir konfiskacijos		13,6	16,7	3,1	22,8
Kitos neišvardytos pajamos		4,5	4,3	-0,2	-4,4
Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos iš viso	4	86,3	110,9	24,6	28,5
Iš jų:					
Žemės realizavimo pajamos	82	17,8	19,6	1,8	10,1
Pastatų ir statinių realizavimo pajamos	83	59,6	82,1	22,5	
Kito ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	86	8,9	8,9	0,0	0,0
Atsargų realizavimo pajamos	88		0,3	0,3	
VISI MOKESČIAI, DOTACIJOS, PAJAMOS IR SANDORIAI (1+2+3+4)	5	23183,9	23460,3	276,4	1,2
Paimtos ilgalaikės paskolos	6	271,00	147,6	-123,4	-45,5
Metų pradžios lėšų likutis	7		501,3		
IŠ VISO ĮPLAUKŲ (5+6+7)	8	23454,90	24109,2	654,3	2,8

Šaltinis: Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (Nr. 1-sav.) duomenys

9 priedas

Duomenys apie Pasvalio rajono savivaldybės valstybinės žemės nuomos mokesčio surinkimą ir nepriemokas 2010 – 2016 metais (tūkst. Eur)

Šaltinis: Savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus pateikti duomenys

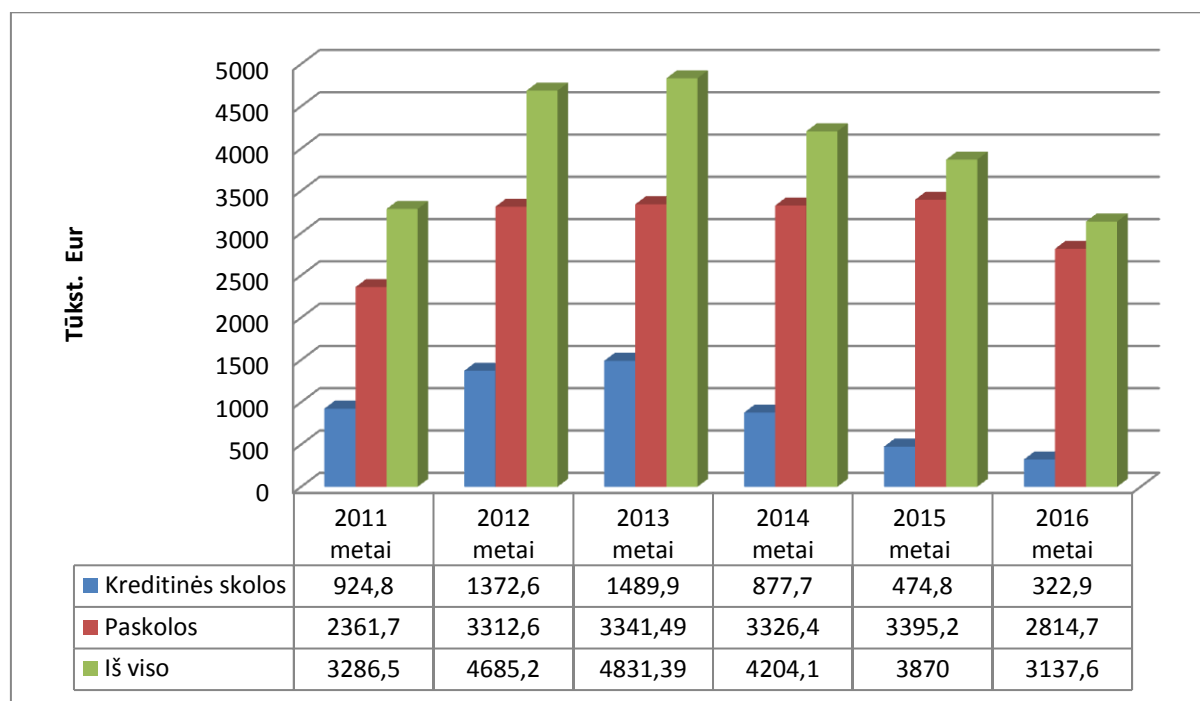
Duomenys apie asignavimų valdytojams 2016 metais skirtų asignavimų panaudojimą

Eil. Nr.	Asignavimų valdytojo pavadinimas	Asignavimų (tūkst. Eur)		Plano įvykdymas	
		skirta	panaudota	tūkst. Eur	proc.
1.	Savivaldybės administracija	5622,7	5407,2	215,5	96,2
2.	Socialinės paramos ir sveikatos sk.	1574,9	1553,6	21,3	98,6
3.	Pasvalio miesto seniūnija	441	435,5	5,5	98,8
4.	Joniškėlio miesto seniūnija	187,8	184,8	3	98,4
5.	Pasvalio apylinkių seniūnija	226,8	220	6,8	97,0
6.	Joniškėlio apylinkių seniūnija	283,9	281,4	2,5	99,1
7.	Saločių seniūnija	251,6	248,7	2,9	98,8
8.	Vaškų seniūnija	313,9	308,4	5,5	98,2
9.	Krinčino seniūnija	231,7	208	23,7	89,8
10.	Pumpėnų seniūnija	203,6	197,5	6,1	97,0
11.	Pušaloto seniūnija	211,2	207,7	3,5	98,3
12.	Daujėnų seniūnija	141	135,2	5,8	95,9
13.	Namišių seniūnija	146,3	145,6	0,7	99,5
14.	Priešgaisrinė tarnyba	468,6	468,6	0	100,0
15.	Pasvalio M. Katiliškio biblioteka	512,3	512	0,3	99,9
16.	Pasvalio krašto muziejus	238,5	238,5	0	100,0
17.	Pasvalio kultūros centras	548,5	542,9	5,6	99,0
18.	Grūžių vaikų globos namai	312,8	311,9	0,9	99,7
19.	Paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįg.	728,8	713,3	15,5	97,9
20.	Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras "Viltis"	216,5	216,3	0,2	99,9
21.	Švietimo pagalbos tarnyba	152	151,7	0,3	99,8
22.	Pasvalio Petro Vileišio gimnazija	973	973	0	100,0
23.	Joniškėlio G.Petkevičaitės-Bitės gimnazija	935,2	935,1	0,1	100,0
24.	Vaškų gimnazija	567	566,8	0,2	100,0
25.	Pumpėnų gimnazija	507,7	507,4	0,3	99,9
26.	Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla	499,3	498,7	0,6	99,9
27.	Pasvalio Svalios mokykla	673,2	673	0,2	100,0
28.	Pasvalio Lėvens mokykla	1099	1099	0	100,0
29.	Krinčino A. Vienažindžio mokykla	261,9	261,8	0,1	100,0
30.	Daujėnų pagrindinė mokykla	344,1	343,9	0,2	99,9
31.	Pajiešmenių pagrindinė mokykla	311,7	311,6	0,1	100,0
32.	Pasvalio darželis - mokykla "Liepaitė"	382,8	382,5	0,3	99,9
33.	Pasvalio lopšelis - darželis "Žilvitis"	591,3	585,2	6,1	99,0
34.	Narteikių mokykla-darželis "Linelis"	420	419,3	0,7	99,8
35.	Pasvalio lopšelis - darželis "Eglutė"	500,1	497,7	2,4	99,5
36.	Pasvalio muzikos mokykla	381,7	377,9	3,8	99,0
37.	Pasvalio sporto mokykla	814,5	804,7	9,8	98,8
38.	Pasvalio specialioji mokykla	781,9	781,9	0	100,0
39.	Visuomenės sveikatos biuras	102,9	102,1	0,8	99,2
40.	Kontrolės ir audito tarnyba	48	47,7	0,3	99,4
41.	Administracijos direktoriaus rezervas	18,3	0	18,3	0,0
	Iš viso:	23228	22858,1	369,9	98,4
	Ilgalaikių paskolų grąžinimas	728,2	728,1	0,1	100,0
	Iš viso:	23956,2	23586,2	370	98,5

Savivaldybės skolos struktūra ir pokytis per 2016 metus

Išlaidų pavadinimas	Skola				Pokytis per 2016 metus	
	2016 m. gruodžio 31 d.		2016 m. sausio 31 d.		tūkst. Eur	Proc.
	tūkst. Eur	Proc.	tūkst. Eur	Proc.		
Savivaldybės ilgalaikės paskolos	2814,7	89,7	3395,2	87,7	-580,5	-17,1
Savivaldybės biudžetinių įstaigų įsiskolinimas tiekėjams už prekes ir paslaugas	121,4	3,9	110	2,9	11,4	10,4
Socialinės išmokos	77,5	2,5	72,7	1,9	4,8	6,6
Kitos išlaidos	89,2	2,8	176,8	4,5	-87,6	-49,5
skolos, susijusios su darbo santykiais	19,3	0,6	22,5	0,6	-3,2	-14,2
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	15,5	0,5	92,8	2,4	-77,3	-83,3
Iš viso:	3137,6	100	3870	100	-732,4	-18,9

Savivaldybės skolos dinamika 2011-2016 metais

**Kontrolės ir audito tarnybos 2016 metais savivaldybės biudžetinėse įstaigose
atlikti finansinio (teisėtumo) auditai**

Audituotas subjektas	Ataskaitos ir išvados data	Ataskaitos numeris	Išvados numeris
Pumpėnų gimnazija	2017.03.31	A-2	AI-2
Daujėnų pagrindinė mokykla	2017.03.31	A-3	AI-3
Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“	2017.03.31	A-4	AI-4
Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“	2017.03.31	A-1	AI-1
Pasvalio krašto muziejus	2017.03.31	A-5	AI-5
Pasvalio kultūros centras	2017.03.31	A-6	AI-6

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba

2016 metais audituotiems subjektams pareištos nuomonės

Audituotas subjektas		2016 metais pareikštos nuomonės dėl		
		biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	finansinių ataskaitų rinkinio	lėšų ir turto valdymo teisėtumo
1	Pumpėnų gimnazija	Besąlyginė	Besąlyginė	Sąlyginė
2	Daujėnų pagrindinė mokykla	Besąlyginė	Besąlyginė	Sąlyginė
3	Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“	Besąlyginė	Besąlyginė	Sąlyginė
4	Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“	Besąlyginė	Besąlyginė	Sąlyginė
5	Pasvalio krašto muziejus	Besąlyginė	Sąlyginė	Sąlyginė
6	Pasvalio kultūros centras	Besąlyginė	Atsisakyta pareikšti nuomonę	Sąlyginė

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba